БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой
ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 157 (7157)
ИЮЛИИН
5
ВТОРНИК
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Коммунистнуудые үйлэдбэри дээрэ зүбөөр хубаарилан табиха

Манай Эхэ орон хүгжэлтынгөө замай шэнэ шатада ябана. Хүндэ промышленностиие хүгжөөлгөөр, мүн колхозно байгуулалтын талаар амжалта туйлагдаhанай ашаар, хүдөө ажахын продуктнуудые ба үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ ехэ болгогдожо, советскэ арадай ажана, культурна байдал саг үргэлжэ hайжарна. Тиин, үйлэдбэриин резервнүүдые элсүүлхэ, бии байhан арга боломжонуудые бодото дээрэнь ашаглаха гээшэ хүнүүдэй ажалhаа, тэдэнэй эдэбхи хэшээлhээ дулдыдаха байна. Ажахыда бии байhан арга боломжонууд гансал хараа түсэбөөр гүйсэд дүүрэн элирүүлэгдэжэ шадагдахагүй байhаниинь мэдээжэ. Энэ хэрэг имагтал үргэн ниитэ хүн зоной ушар ёhо мэдэжэ ажалдаа хабаадаhанhаа болохо байна бшуу. Тиимэhээ, ажалшадай эдэбхи хэшээлые, тэдэнэй оролдолгые дээшэлүүлхэ гээшэ мүнөө үедэ партиина организацинуудай онсо шухала хэрэг болоод байна.

Манай республикын промышленность болон хүдөө ажахын урда ехэнүүд зорилгонууд табигданхай. Илангаяа хүдөө ажахые, тэрэнэй гол hалбари болохо малажалые эрид хүгжөөхэ гэhэн гүрэн түрын удхашанартай зорилгые манай колхознигууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэришэд мүнөө шиидхэжэ байна. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула хараалагдаhан хэмжээ-ябуулгануудые дүүргэхэ, гүрэндөө малажалай продуктнуудые элбэг ехээр үгэхэ, колхоз бүхэниие эхмидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ гэhэн зорилго нэн түрүүн колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай партиина организацинуудай, партиин айкомуудай ажал-ябуулгаhаа дулдыдаха байна.

Тиимэhээ hүүлэй жэлнүүдтэ айкомуудые шадабаритай кадрнуудаар бэхижүүлхым, МТС-үүдэй, совхозуудай болон колхозуудай партиина организацинуудай үүргые дээшэлүүлхын тула ниилээд хүдэлмэри хэгдэhэн байгаа. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумhээ хойшо имагтал колхозуудта хүдэлхөөр мянгаад коммунистнууд эльгээгдээ, тэрэ тоодо 250 коммунистнууд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй hүүлээр колхозуудта ерэhэн байха юм. Энэ үедэ колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй, тэндэхи партиина эхин организациин секретарьнуудай состав ниилээдгүй hайжарhан, эмхидхэлэй болон ажахын талаар мэргэжэлтэй, эрдэм бэлигээр hайн, политическэ талаараа бэлэдхэлтэй коммунистнууд колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдөөр табигдаа.

Эдэ хэмжээ-ябуулгануудай ашаар колхозууд, машинно-тракторна станцинууд болон совхозуудта ажахын асуудалнууд hураггүй урагшатайгаар шиидхэгдэдэг болоhон байна. Мүнөө үедэ Түнхэнэй, Кударын, Мухаршэбэрэй болон бусад хэдэн аймагуудта колхозно үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилдэг коммунистнуудайнь тоо аймагай партиина организациин бүхы коммунистнуудай хахадhаа ехэнхинь болоно.

Гэбэшье, партиин зарим айкомууд коммунистнуудаа ажахын шиидхэхы участогуудта зүбөөр хубаарилан табиха, хүдөө ажахын түрүүшнүүлэй эдэбхи хэшээлыень дээшэлүүлхэ, партиин гэшүүдэй зэргэдэ тэдэнэй орохо хэрэгтэнь туhалха хүдэлмэри үшөөл муугаар ябуулдаг байhан зандаа. КПСС-эй Кяхтын, Кабанскын болон Прибайкальска айкомууд колхозуудай партиина организацинуудые бэхижүүлхэ, колхозуудта хүдэлхөөр эрхим коммунистнуудые эльгээхэ, артелиин ажалда үнэн сэдьхэлhээн, габшагай hайнаар хүдэлмэрилдэг колхознигуудай партида ороходонь туhалха хүдэлмэри hулаар ябуулна. Тэрэнэй эсэстэ тус аймагуудта колхоздо хүдэлмэрилдэг коммунистнуудайнь тоо оройдоо 21—30 процент болохо юм.

Гадна, партиин обкомой IV Пленумэй тогтоолой ёhоор малажал дээрэ хүдэлхөөр хэдэн олон коммунистнууд колхозой ажахын бусад hалбаринуудhаа эльгээгдэхэ байгаа. Тингэбэшье, Байкало-Кударын, Иволгын, Хориин аймагуудта энэ тогтоол дүүргэгдээгүй, малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг коммунистнуудай тоо олошорхын орондо, харин үсөөрhэн байна бшуу. Жэшээлхэдэ, Кяхтын аймагай 170 хонишодой оройдоол нэгэниинь коммунист, Яруунын аймагта 271 hаалишадай дунда хоёрхон коммунист хүдэлнэ. Эдэ бүхы баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, партиин зарим айкомууд, колхозуудай партийна организацинууд ажахын гол hалбарида, малажалда hанаагаа үшөөл багаар хандуулжа, партийна хүсэеэ зүбөөр хубаарилан табиха хэрэгые тоохогүй ябадал гаргаhан ушар болоно.

Хүдөө ажахые эрид хүгжөөхэ хэрэгтэ машинно-тракторна станцинууд гол үүргэ дүүргэнэ. Гэбэшье, механизаторнуудай, илангаяа трактористнуудай дунда коммунистнууд тон үсөөн байна. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын аймагай МТС-үүдтэ нэгэшье коммунист трактористаар хүдэлмэрилнэгүй.

Мүн хэдэн олон аймагуудта таряанажалай, тэжээл бэлэдхэлэй, огородно бригадын бригадирнуудай дунда коммунистнууд байхагүй юм. Эдэ бүхы дутагдалнуудтай саашадаа эбсэжэ болохогүй.

Партиин айкомууд, партийна эхин организацинууд коммунистнуудаа зүбөөр хубаарилан табиха, коммунист бүхэнэй ажалай эдэбхиие дээшэлүүлхэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулха зэргэтэй. Тэрээнгүйгөөр ажахын гол hалбаринуудта hайнаар нүлөөлхэ, тэндэ ушарhан дутагдалнуудые саг дары элирүүлхэ, ажалшадай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зорилго гүйсэд hайнаар бэелүүлэгдэжэ шадагдахагүй байна.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые амжалтатайгаар дүүргэхээр хараалhан хэмжээ-ябуулгануудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгэй эгээн харюусалгатай саг ерэбэ. Манай республикада малай тэжээл бэлэдхэхэ хэрэг шухалын шухала асуудал гээшэ, тэрэнhээ дулдыдан малажалhаа ашаг шэмэ ехээр абаха зорилго дүүргэгдэхэ байна. Тиимэhээ, мүнөө үедэ үбhэ тэжээл хуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие энэ дары дүүргэжэ, тэрэниие саг соонь эхилхэ хэрэгтэй. Мүн энээнтэй хамта таряахуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие онсо hайнаар эмхидхэхэ, силос дараха түхеэрэлгэеэ сүм дүүргэхэ шухала. Эдэ асуудалнуудта колхозуудай партийна организацинууд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ зэргэтэй.

Республикын колхоз бүхэндэ партийна организаци бии. Тиимэhээ коммунистнуудые ажахын шиидхэхы hалбаринуудта зүбөөр хубаарилан табиха, колхозуудай болон МТС-үүдэй партийна организацинуудай үүргые дээшэлүүлхэ гээшэ партиин айкомуудай гол зорилго мүн.

Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ дээрэ

Кукурузын hайн ургаса хуряадаг мастернуудай стенднүүдтэ

Энэ жэлдэ 17 миллион шахуу гектар газар дээрэ кукуруза таригдаа. Энэ культурые ниилээд олон колхозууд болон совхозууд түрүүшынхеэ тариhан байна. Колхозууд, совхозуудай гэшүүд Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ өөhэдынгөө эрхим хүнүүдые эльгээхэдээ кукурузын hайн ургаса хуряан абаха агротехникые, кукуруза тарилгын талаар наукын туйлаhан амжалтые hайса шэнжэлхыень тэдэнэртэ даалгаhан байна.

Ороной элдэб районуудhаа ерэhэн ниилээд олон бүлэг экскурсантнууд «Зерно» гэжэ павильондо июлиин 2-то орожо хараа. Белоруссиhаа ерэhэн экскурсантнуудай тоодо Островецкэ районой колхозуудай 10 түрүүлэгшэнэр бии. Тэдэ түрүүлэгшэнэрэй ажалладаг колхозуудта үнгэрэгшэ жэлдэ бага талмай дээрэ кукуруза таригдаhан байгаа hаа, энэ жэлдэ 50—80 гектар газар дээрэ кукуруза таригдаhан байна.

Мастернууд—Тернопольско областиин Сталинай нэрэмжэтэ колхозой звеньевой Марк Озерный, 15 гектарта дунда зэргээр гектарhаа 83,7 центнер кукуруза хуряажа абаhан Социалистическэ Ажалай Герой Е. А. Долинюк, гектар бүриhөө 231 центнер кукурузын эрхим ургаса хуряажа абаhан Закарпатска колхозница звеньевой Т. И. Габовда гэгшэдэй амжалтаар Белоруссиин колхозуудай түрүүлэгшэнэр hонирхобо.

(ТАСС).

Москвада Тушинска аэродром дээрэ болоhон агаарай парад

СССР-эй Агаарай Флодой Үдэр—советскэ арадай заншалта hайндэр юм. Эсэгэ оронойимнай авиациин шэнэ туйлалтанууд энэ үдэр хаража үзэгдэнэ.

Июлиин 3-най амаралтын үдэр олон зуун мянган москвагайхид Тушинска аэродром шадарай үргэн ехэ талада сугларба. Мүн олон хүн зон Москвагай нэрэмжэтэ каналай үндэр эрье дээгүүр суглараа. Харалгын иимэ үргэн зал хэдэн километртэ гонзойнхой.

В. П. Чкаловай нэрэмжэтэ СССР-эй Централна аэроклубай байшан hайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Элдэб янзын үнгэтэй олон тугууд hалхинда намилзана.

Парадай эхилхэ саг ойртобо. СССР-эй, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, министрнүүд, наукын, литература ба искусствын ажал-ябуулагшад, промышленностиин ба хүдөө ажахын түрүүшүүл hууринуудтаа hууба, Ложонуудта дипломатическа корпусой гэшүүд, харин гүрэнүүдэй агаарай сэрэгэй ба сэрэгэй атташенүүд hуугаа. Нүхэд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, А. И. Кириченко, П. К. Пономаренко, П. Н. Поспелов, М. А. Суслов, Советскэ Союзай Маршалнууд ба авиациин Маршалнууд аэроклубай трибуна дээрэ гараба. Парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдые сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Агаарай Флодой Үдэрэй hайндэрлэлгэдэ ерэhэн делегацинуудые толгойлогшод: Хитадай Арадай Республикаhаа—генерал Ян Чень-у, Индиин Республикаhаа — авиациин Маршал С. Мукерджи, Югославиин Федеративна Арадай Республикаhаа—генерал-подполковник З. Улепич, Албаниин Арадай Республикаhаа — генерал-майор Ариф Хаско, Болгариин Арадай Республикаhаа—генерал-майор К. Кириллов, Венгерскэ Арадай Республикаhаа—генерал-майор Е. Хизай, Корейскэ Арадай Демократическа Республикаhаа—генерал-лейтенант Хан Ир Му, Польско Арадай Республикаhаа генерал-полковник И. Туркель, Румынска Арадай Республикаhаа—генерал-майор М. Бурка, Чехословацка Республикаhаа—генерал-лейтенант И. Васагло, офицернүүд—эдэ гүрэнүүдэй делегацинуудай гэшүүд парадта байлсаба.

Айлшадай дунда Уласхоорондын авиационно федерациин (ФАИ) делегаци президент К. Бартлетт, генеральна директор Г. Гильман ба генеральна казначей Ж. Блерио, французска суута лётчигой хүбүүн Луи Блерио составтайгаар, мүн тэрэшэлэн Торонтско авиационно , клубай вице-президент Эдгар Альбертс (Канада) бии.

Үглөөнэй 10 час. Фанфаристнуудай «Булта шагнагты» гэhэн дохёо соностобо. Оркестрын наадаhан, Советскэ Союзай Гүрэнэй гимнын аялган поли дээгүүр радиогоор зэдэлбэ. Артиллерийскэ салюдай залпанууд дуулдаба.

Агаарай парад эхилээ!

Хүн зон бултадаа огторгой тээшэ, тэндэ ябаhан түрүүшын бүлэг самолёдуудые харана. Энэ хадаа лётчик Перевезенцевэй толгойлhон самолёдууд—туг абажа ябагшад мүн. Түрүүшын машинада 10 метрhээ үлүү утатай, 3 метр үргэнтэй улаан туг дээрэ В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай портредууд зурагданхай. Флагманай хоёр тээгүүрхи самолёдууд СССР-эй Агаарай Сэрэгэй Хүсэнүүдэй ба арми, авиаци ба флодто туhалха hайндуранай обществын тугуудые абажа ябана. Хойноhоонь үшөө 16 самолёт союзна республикануудай тугуудые абажа ябаа.

Сугларагшадай альга ташахань ташаганан дуулдана. «ЯК-18» гэжэ 76 самолёдууд 1000 метрын үндэртэ ойро ойрохон ниидэжэ,

КПСС-тэ АЛДАР СОЛО.

гэhэн үгэнүүдые харуулба.

Эдэ машинанууд тон тааруу жэгдэхэнээр ниидэжэ, Советскэ Союзай агуухэ Коммунистическэ партиин хүндэлэлдэ амаршалга хүргэhэн үгэнүүдые зураглан ябаба. Энэ ниидэжэ ябаhан пилодуудай олонхинь аэроклубуудта хүмүүжүүлэгдэнхэй. Тэдэнэр заводууд, фабриканууд, барилганууд, шахтанууд ба эмхи зургаануудта ажаллана, институдууд ба техникумүүдтэ hурана. Энэ бүлэг машинануудые лётчигууд Запорожец ба Удовицкий хүтэлбэрилөө.

Огторгойдо юушьегүй боложо, 1 — 2 минута үнгэрөөд байхада хүнгэн моторой спортивна 9 самолёт ниидэжэ ерэбэ. Эхэнэр лётчигууд хамтын пилотаж хэжэ эхилбэ. Советскэ Союзай Герой, спортын габьяата мастер, ороной рекордсмен Марина Чечнева түрүүлэн ниидэнэ. Энэ эхэнэр лётчик парадта долоодохёо хабаадалсаба, бүлэг самолёдуудые долоодохёо толгойлжо ябаба. Энэ бүлэг соо эхэнэр лётчигууд Бодрягина, Блинова, Постникова, Бган, Сатина, Хазанова, Ламзина, Лебедь гэгшэд ниидэбэ. Краснодарhаа ерэhэн залуу спортсменка Лидия Лебедь агаарай парад дээрэ өөрынгөө шадабариие түрүүшынхеэ харуулба. Мүн Сталинградска аэроклубай спортсменка Антонина Ламзинагай шадабариие сугларагшад түрүүшынхеэ хараа. Самолёдууд «Нестеровэй сахариг» хоёр дахин хэhэнэй hүүлээр байлдаанда ороhон шэнгеэр ниидэжэ, зүүн дали тээшээ урбалдаад, тойрон элибэ.

Олон бүлэгөөрөө ниидэлгэ харуулагдажа дүүргэдээгүй байба. Агаарта бүхэли километр зай соо hубарилдаад, ехэ бүлэг самолёдууд ойртобо. 24 самолёдтой бүлэгые агаарай пилотажын элитэ мастер, слесарь Николай Голованов толгойлжо ябана. Спортивна самолёт дээрэ хурдаар ниидэлгын талаар туйлаhан тэрэнэй дэлхэйн рекордые Уласхоорондын авиационно федераци (ФАИ) баталhан байна. 1000 километрын зайда гурбалжан угольник хэжэ ниидэхэдээ лётчик час соо дунда зэргээр 442, 289 километр ниидэhэн байгаа. Авиационно спортдо Головановай хабаадалсажа эхилhэнhээ хойшо байгша ондо хорин жэл гүйсөө.

Ажалhан таhарангүйгөөр агаараар ниидэжэ hураhан лётчигууд-спортсменүүд самолёдуудаа годирhон траекторёор ниидхүүлэн, «Нестеровэй сахаригые» хоёр дахин хэбэ. Энэ гайхамшагта юумые хаража, сугларагшадай хүсэд баярлажа үрдеэгүй байтар 24 самолёдууд бултадаа «Нестеровэй хахад сахариг» хээд, эрьелдэшэбэ. Тодо улаан шэрэтэй самолёдууд сэнхир хүхэ огторгойдо гоё hайханаар харагдана. Спортсмен Аскольд Мухин, инженер Владимир Щепкин, студент Владислав Громов, уранзурааша Казимир Рымашевский болон бусад зориг ехэтэй, мэргэжэл шадабаритай ба хамтадаа бэрхэ hайнаар ниидэдэг байhанаа харуулаа. Лётчигуудай дунда столицын метрогой машинист Николай Давыдов бии. Тэрэ газар доро хүдэлдэгшье hаа, мүн агаарта бэрхээр ниидэжэ шададаг байба.

Манай авиационно спортсменүүд жэл бүри гайхамшагта амжалтануудые туйлана. Үнгэрэгшэ жэлэй hайндэрhөө хойшонхи үе соо дэлхэйн ба бүхэсоюзна рекорднуудай таблицанууд соо тэдэнэй шэнэ туйлалтанууд бэшэгдэнхэй. Лётчигууд В. Громов, И. Чернов, Я. Форостенко гэгшэд спортивна самолёдоор дэлхэйн рекорднуудые туйлаа. Мүнөө советскэ авиационно спортсменүүд дэлхэйн 88 рекорд эзэлжэ байна. Рекорднуудайнгаа тоогоор манай орон дэлхэй дээрэ нэгэдэхи hуури эзэлэнхэй.

Агаарта гэнтэ оройдоо абяа шэмээгүй болошобо. Энэ хадаа планёристнүүд Чернышева, Ефименко, Абрамов, Дятков, Африканов, Слесаренко, Есаулов, Качалин гэгшэд өөhэдынгөө программануудые харуулжа эхилээ. Планёрно бүлэгые Петрянов толгойлно. Планеристнүүд тойрон ниидэhэнэй hүүлээр 500 метртэ хүрэтэр доошоо эрьелдэн бууна. Моторгүйгөөр ниидэдэг аппарадаар иимэ фигурануудые хэхын тула планеристнүүд ехэхэн мэргэжэл шадабаритай байха ёhотой.

Ниидэдэг модельнүүд ногоон поли дээрэhээ дэгдэбэ. Тэдэниие зохёоhон конструкторнууд Малик, В. Васильченко, Хухра, Эрлер, Хрусталев, Котли гэгшэд өөhэдынгөө модельнүүдые радиогоор залан ниидхүүлнэ. Авиамодельнүүд нээрээгээ самолёдууд шэнгеэр зүүн, баруун дали тээшээ годирно, тойрон элинэ, эрьелдэн ниидэнэ. Модельнүүд доошоо орожо, эндээ, Тушинска аэродром дээрэ, ниидэhэн газартаа дүтэхэнэ бууба.

Александр Маноцковой зохёоhон планёр харагшадай анхарал хандуулба. Маноцков болбол дэбидэг далитай ниидэдэг аппарат дэлхэй дээрэ эгээн түрүүн зохёогоо. Дэбидэг далинуудынь планёрой ниидэсые ниилээд hайжаруулаа. Януш Рудницкиин жолоодоhон планёр поли дээгүүр эрьелдээд, газарта бууба. Энэ үедэ аэродром дээрэhээ Кузаковой зохёоhон планёр ниидэбэ. Автомобиль дээрэ тодхогдоhон лебёдкын туhаламжаар планёр тон түргэнөөр сэб сэхэ дээшээ шахуу гараба. Автостартын туhаламжаар аппарат 600 метр дээрэ гараа. Планерист Юрий Абрамов тросоо мулталжа, дээдэ пилотажын хэдэн фигурануудые хэжэ эхилбэ.

Агаарай парадай нэгэдэхи отделени энээгээр дүүрэнэ. Армида, авиацида ба флодто туhалха hайн дуранай обществын спортсменүүд (отделениие хүтэлбэрилэгшэ Советскэ Союзай Герой авиациин гвардиин генерал-лейтенант Т. Ф. Кузнецов) ниидэлгын, авиамоделизмын ба планеризмын талаар ехэ амжалта туйлаhанаа харуулба.

Хоёрдохи отделени — сэрэгэй отделени байгаа. Тэрэниие авиациин генерал-лейтенант С. У. Рубанов хүтэлбэрилнэ. Агаарай сэрэгэй хүсэнүүдэй лётчигууд реактивна самолёдуудаар дээдэ пилотаж харуулна.

Майор Валентин Лапшинай жолоодоhон истребитель баруун талаhаа аэропортдо ойротон ерэнэ. Лапшин дүй дүршэл ехэтэй. Тэрэ хадаа реактивна шэнэ техникые анха түрүүлэн шудалжа эхилэгшэдэй нэгэн юм. Тэрээндэ нэгэдэхи классай сэрэгэй лётчигой нэрэ зэргэ олгогдонхой. Самолёт шууян дээшээ дэгдэнэ, «Нестеровэй сахаригые» хоёр дахин хэнгээ уруугаа шуумайна, тиигэжэ ябатараа «Нестеровэй хахад сахариг» хэнэ, сэхэ уруугаа ниидэнгээ хоёр дахин эрьелдээд абана, өөдөө ниидэнгээ баhал хоёр дахин эрьелдээдхинэ, дээрэhээ буулгандаа «Нестеровэй сахариг» хэнэ... Самолёт хэмгүй түргэнөөр ниидэнэ. Ниидэлгын тон түргэн туладань самолёдой ниидэжэ ошоhоор хэдэн секунда үнгэрhэн хойно дууниинь дуулдана.

Хамтаараа пилотаж хэлгэдэ хабаадаhан лётчигуудhаа ехэ шадабари эригдэнэ. Полковник Бабаев, майор Мантуров ба капитан Кузнецов гэгшэдэй мүнгэтэн ялаганалдажа ябаhан машинануудые хаража үрдихэнь бэрхэтэй. Самолёдууд жэгдэрэн ниидэжэ дээшээ дэгдэнэ. Дээрэ гарамсаараа дундаа түрүүлжэ ябагшаяа тойрон ниидэнэ. Истребительнүүд бэе бэеhээ уяатай шэнги hанагдана. «Нестеровэй сахаригууд» хойно хойноhоо хэгдэнэ. Агшам зуураа, машинанууд энээхэнүүр ниидэн үнгэршэнэ.

Реактивна истребительнүүдэй хоёр звено аэропортдо ойртобо. Аэродромой центртэ ерэхэтээ хамта 6 самолёт хоёр километр үндэртэ гарана. 360 градуста урбалдан эрьелдэнэ. Подполковнигууд Фокин ба Стеценко, майор Борецкий, капитанууд Гаврилов, Кисаев ба Фитин гэгшэд бэе бэеэ угталсан бүлэг бүлэгөөрөө пилотаж хэнэ. Самолёдууд жагсаалаа эбдэнгүй урда урдаhаа ниидэлсэнэ. Ойртолсобо. Агшан зуура... Мүргэсэлдэнгүйхэн өөдөө ниидэн ошоно. Иигэжэ ниидэхын тулада хэды шэнээн эршэ зориг, шадабари хэрэгтэй гээшэб! Сугларагшад лётчигуудта баясажа альгаа шангаар ташана.

Үшөө нэгэ бүлэг реактивна самолёдууд ерэнэ. Тэдэнэр хамтадаа ниидэн «Нестеровэй сахариг» хэнэ, бусад тон орёо ниидэлгэнүүдые хэнэ. Юhэн лётчигые гвардиин полковник Николай Шульженко толгойлно. Гурбан звеногой ниидэлгэ, тэдээнэй харуулhан дээдэ пилотаж Тушинска аэродром дээрэ сугларагшадые баясуулан гайхуулна. Саашадаа самолёдууд элдэб орёо ниидэлгэнүүдые хэбэ, ниидэлгэ бүхэниинь өөрын онсо илгаатай байба. Самолёдуудые ганса хүн жолоодожо, элдэб янзаар ниидхүүлнэ гэжэ hанахаар болоно.

hайндэрэй хоёрдохи отделени реактивна бомбардировщигууд болон реактивна истребительнүүдэй парадаар дүүрэнэ.

Флагманска корабль ерэнэ. Тэрээниие хэдэн орденууд болон медальнуудай кавалернууд полковник Сухомлин, подполковник Рошин гэгшэд жолоодоно. Кораблиие хүндэлэлэй эскорт — реактивна 4 истребитель үдэшэжэ ябана. Реактивна бомбардировщигууд шууян үнгэрнэ. Полковник Нюхтиков, хоёр миллион үлүүтэй километр ниидэhэн Советскэ Союзай Герой полковник Иванов гэгшэд колонные толгойлно. Шэнэ бомбардировщигууд «хушуурhан» жагсаалаар ниидэн ерэнэ. Ороной эгээ үнинэй лётчигуудай нэгэн нэгэдэхи классай сэрэгэй лётчик полковник Лукин колонные толгойлно. Сугларагшад нэрьесэ альга ташана.

Огторгойе реактивна истребительнүүд эзэлнэ. Машинанууд таба-табаараа жагсанхай. Агаарай ходо эшхэрхэ, шууяхань дуулдана. Ниидэлгын айхабтар түргэн тулада мүнгэтэн яларагша машинануудай хойноhоо арайхан лэ хаража үрдихөөр. Эдэ самолёдууд хадаа советскэ авиационно наука болон техникын эгээн шэнэ туйлалта мүн. Подполковнигууд Вовк ба Астаков, лётчигууд майор Лущик, майор Гаврилов, капитан Щербина, майор Ардатьев болон бусад энэ техникые эрхим hайнаар шудаланхай. Тэдэнэр абяанhаа түргөөр ниидэдэг самолёдуудые жолоодоно. Колоннын hүүлдэ майор Алексеевэй истребительнүүд ниидэжэ гараба.

Туйлай томо вертолёдууд гаража ерэнэ, 40 машина ойртожо ябана. Иимэ түхэлэй авиациин пионер—Советскэ Союзай Герой полковник Ерофеевский; подполковник Бровцев гэгшэд колонные толгойлно. Самолёдууд агаарта тогтошоод, сэб сэхэ доошолно. Тэдэнэр газарта бууба. Үүдэнүүдынь нээгдэнэ. Доошо табигдаhан гэшхүүр дээгүүр «ГАЗ-69» автомобильнууд бууна, десантнигууд гүйлдэн гарана, артиллерийскэ расчёдууд ехэ буунуудаа түлхин гаргана.

Энэ жэлдэ вертолёдуудай дунда ниидэлгын тон шэнэ аппарадуул бии байгаа. Тушинада болоhон авиационно hайндэртэ тэдэнэр түрүүшынхеэ харуулагдаа. Эдэ самолёдууд хоёр двигательтэй, эрьелдэжэ байдаг вертикальна хоёр винттэй, хоёр паар мөөртэй юм. Вертолёт доторoo нарин ута вагондол адли. Вертолёт бүхэнhөө ехэ буу шэрэнхэй машина гараа. Десантнигууд туг намилзуулан аэропорт дээгүүр үнгэрөө.

Парашютистнүүд hонин ба элдэб программа бэлэдхэhэн байна. Туршалга хэжэ, түрүүшын парашютистые буулгаhанай hүүлээр парашютистнүүдэй доро унаhан хойноо парашюдуудаа дэлгэн дэбхэрхыень сугларагшад хараба. Долоон хүнhөө бүридэhэн бүлэг парашютистнүүдые ДОСААФ-эй московско аэроклубай спортсмен Геннадий Тачнев толгойлhон байна. Тэрэ хадаа агаарай Флодой hайндэртэ 396-дахяа дэбхэрбэ. Шэн зоригто спортсменүүд 10 секунда соо доошоо унаhанайнгаа hүүлээр олон үнгэтэ парашюдуудаа дэлгээнэ. Токарь Дунаев, слесарь Бронников, студентнэр Калашьян ба Наумов болон бусад парашюдаа дэлгээнгүй унаха үедөө бэеэ абажа ябалгын техникые харуулаа.

Жолоодолгын механизмтай парашюдуудаар олоороо дэбхэрэлгэ сугларагшадые ехээр hонирхуулаа. Арбан табан спортсменүүд 25 секундын турша соо парашюдуудаа задалангүй ябаhан байна.

Парашютна спортые хүсэтэй ба зоригтой хүнүүд эрхилдэг. Уласхоорондын авиационно федерациин баталhан, дэлхэйн 33 рекорднууд сооhоо 32-ыень советскэ парашютистнүүд туйлаhан байна. Гансахан үнгэрэгшэ жэлэй турша соо манай парашютистнүүд бүхэсоюзна 29 рекорд туйлаа, тэдэнь мүн лэ дэлхэйн рекорднууд юм. Парашютна спортоор дэлхэй дээрэ түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ советскэ команда нэгэдэхи hуури эзэлээ. Дэлхэйн чемпионой нэрэзэргын түлөө болоhон туд тудай мүрысөөндэ СССР-эй спортын габьяата мастер И. Федчишин илажа гараhан байна. Манайда парашютна спортые олон мянгаад хүбүүд, басагад эрхилнэ... Транспротна самолёдууд хойно хойноhоо ерэжэ байба. Самолёдуудhаа монсогор харахан юумэнүүд унажа ябатараа зоной толгой дээрэ улаан, хүхэ, ягаан, сэнхир, шара, сагаан парашюдуудаа дэлгэнэ. Аяар дээрэhээ хаягдаhан асари ехэ баглан сэсэг олон зуугаад жэжэ сэсэгүүд болон сасагдажа байhан шэнгеэр харагдажа байба. Десантын командир, парашютна спортын инструктор подполковник Трофименко олон зуугаад дахин дэб-

(Үргэлжэлэлынь 2 дохи нюурта)

Москвада Тушинска аэродром дээрэ болоһон агаарай парад

(Түгэсхэл)

хэрһэн байна. Агаарай десант агаарай парадай һүүлшын—гурбадахи отделение түгэсхэбэ. Отделениие Советскэ Союзай Герой, гвардиин генерал лейтенант В. Ф. Маргелов хүтэлбэрилөө.

Эсэгэ ороной реактивна пассажирска самолёдой аэропортдо ерэхэдэнь сугларагшад шанга альга ташалгаар угтана. Тэрээниие лётчик Алашеев жолоодоно. Иимэ түхэлэй самолёт агаарай парадта түрүүшынхеэ хабаадаа.

Сугларагшад авиационно һайндэрэй (главна хүтэлбэрилэгшэ—авиациин Главна Маршал П. Ф. Жигарев) программые, манай лётчигууд, десантнигууд, парашютистнүүд, планеристнүүд болон авиамоделистнүүдэй туйлалтануудые ехээр һайшаагаа.

Москвагай Тушинска аэродром дээрэ болоһон агаарай парад эсэгэ ороной авиациин ургаһан хүсэ шадалые, Эхэ ороноо хамгаалагшадай элитэ ехэ шадабариие харуулаа.

* * *

СССР-эй Агаарай Флодой заншалта һайндэрые Ленинградайхид баяртайгаар тэмдэглээ.

ДОСААФ-эй авиационно-техническэ городской клубай аэродром дээрэ хүнүүд олооροо сугларaa. Транспортно-пассажирска хоёр самолёт 10 часта талмай дээрэһээ ниидэбэ. Агаарай корабль бүхэндэ 10 пассажир һуунхай. Тэдэнэр түрэл городойнгоо жабхаланта һайханиие дээрэһээ һонирхон хараһан байна. Самолёдуудаар экскурсида ябалга бүхэли үдэртөө үргэлжэлөө.

Ленинградайхидай олоороо сэнгэдэг, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ культура ба амаралтын центральна парк һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй байба. Советскэ Союзай Герой, мэдээжэ лётчик М. В. Водопьяновтай хоёр мянга гаран хүн эндэ уулзаба. Лётчик болбол советскэ авиаторнуудай түрүүшын холын ниидэлгэнүүд тухай хөөрэжэ үгөө. Областиин хүдөө ажахын арба мянга гаран хүдэлмэришэд һайндэрэй сэнгэлгэдэ хабаадаа.

СССР-эй Агаарай Флодой Үдэртэ зорюулһан һайндэр Киевтэ, Минскдэ болоо. Белорусиин центральна аэроклубай аэродром дээрэ аэроклубай спортсменүүд ниидэлгын эрхим шадабари харуулаа.

Ташкентдэхи улаан талмай дээрэ авиационно техникын ехэ выставкэ нээгдээ. Эндэ элдэб конструкцитай самолёдууд, двигательнүүд, планернүүд харуулагдаһан байна.

Азербайджанай ажалшад СССР-эй Агаарай Флодой Үдэрые үргэнөөр тэмдэглээ. Бакугай культурын ордонгуудта ба клубуудта советскэ лётчигууд тухай кинокартинануудай харуулагдахын урда тээ эсэгэ ороной самолёт бүтээлгын туйлалтанууд тухай хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэһэн байна.

Эсэгэ ороной түлөө байлдаануудта хабаадаһан лётчигуудтай уулзалга Ригэдэ болоо. СССР-эй Агаарай Флодой Үдэртэ зорюулагдаһан венэрнүүд, хөөрэлдөөнүүд Фрунзын предприятинууд болон эмхи зургаануудта үнгэргэгдөө. Сталинабадта СССР-эй Агаарай Флодой Үдэрэй хүндэлэлдэ спортивна ехэ һайндэр болоо.

(ТАСС).

СССР-эй Агаарай Флодой Үдэртэ зорюулагдажа, Москвада баярай заседани болобо

Июлиин 2-то, Москвада, культурын ба амаралтын Центральна паркын Ногоон театр соо СССР-эй Агаарай Флодой Үдэртэ зорюулагдажа, партийна, советскэ ба ниитын организацинуудтай хамта СССР-эй Оборонын Министерствын баярай заседани болобо.

7 час 30 минута. Президиумэй столдо СССР-эй Оборонын Министр, Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуков, КПСС-эй МГК-гэй нэгэдэхи секретарь Е. А. Фурцева, Моссоведэй Гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ М. А. Яснов, министрнүүд, СССР-эй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, Советскэ Союзай Маршалнууд, генералнууд, Советскэ Союзай Геройнууд ба Социалистическэ Ажалай Геройнууд, партийна, советскэ ,комсомольско болон профсоюзна хүдэлмэрилэгшэд һууба.

Тэрэшэлэн Агаарай Флодой Үдэрэй һайндэртэ ерэһэн арадай демократиин оронуудай, Хитадай Арадай Республикын, Корейскэ Арадай Демократическа Республикын Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй делегацинуудые толгойлогшод, мүн тэрэшэлэн Югославиин Федеративна Арадай республикын ба Индиин Республикын делегацинуудые толгойлогшод заседанида байлсаба.

СССР-эй Агаарай Сэрэгэй Хүсэнүүдэй Главна командалагша, авиациин Главна Маршал П. Ф. Жигарев баярай заседани нээбэ. Тэрэ болбол Эсэгэ ороной авиациин алдарта түүхэ тухай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ Эхэ оронойнгоо агаарые хамгаалагшадай туйлаһан тон ехэ алдар соло тухай хэлэбэ.

Советскэ сэрэгэй лётчигууд өөһэдынгөө мэргэжэл шадабариие үсэд шангаар һайжаруулна. Тэдэнэр энэ һайндэрые дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлдээ шэнэ амжалтануудтайгаар угтаа.

Агаарай Сэрэгэй Хүсэнүүдэй личнэ составта ба авиационно промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулһан амаршалгын үгэнүүдые Москвагай ажалшадай нэрэһээ — КПСС-эй МГК-гэй секретарь И. Т. Марченко, авиационно промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй нэрэһээ —Авиационно промышленностиин министр П. В. Дементьев, столицын залуушуулай нэрэһээ—ВЛКСМ-эй МГК-гэй секретарь М. Ф. Давыдов гэгшэд хэлэбэ.

Суглаан дээрэ Индиин Республикын Национальна Агаарай Сэрэгэй Хүсэнүүдэй амаршалга уншагдаа.

Баярай заседанида хабаадагшадта концерт харуулагдаба.

(ТАСС).

Республикын ажалшад СССР-эй Агаарай Флодой Үдэрые һайндэрлэбэ

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр республикын ажалшад СССР-эй Агаарай Флодой Үдэрые һайндэрлэбэ. Энэ үдэртэ зорюулагдан лекци, хөөрэлдөөнүүд городууд болон тосхонуудта үнгэргэгдөө. Улан-Удэ городой стадионууд дээрэ, аймагай центрнүүдтэ физкультурна мүрысөөнүүд болоо.

* * *

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ хүнгэн атлетикээр болоһон мүрысөөндэ спортивна һайндуранай 8 командын 200 гаран спортсменүүд түрүү һууриин түлөө үсэд шангаар тэмсэһэн байна. Эндэ һайн амжалта туйлажа, түрүү зэргэдэ гараһан спортсменүүдтэ облпрофсоведэй чемпион гэһэн значёгууд барюулагдаа.

Сэлэнгэ мүрэнэй баруун эрьедэ ба Дээдэ-Берёзовкодо городой предприятинуудай хүдэлмэришэд, ажалшад олооροо гаража, энэ һайндэрые тэмдэглээ. Гражданска аэропортын самолёдууд советскэ Агаарай Флодой һайндэр тухай листовконуудые амаралтын газарнуудаар тараагаа.

* * *

ХОРИ. Аймагай центртэ СССР-эй Агаарай Флодой һайндэртэ зорюулагдаһан аймагууд хоорондын мүрысөөн үнгэргэгдөө. Эндэ Хориин, Яруунын, Хэжэнгын, Занграйн, аймагуудай 80 гаран спортсменүүд сугларжа, волейболоор, футболоор түрүү һуури эзэлхын түлөө үсэд шангаар тэмсээ. Хориин аймагай волейболистнууд занграйнхидые, хэжэнгынхид яруунынхидые шүүгээ. Мүрысөөн үргэлжэлһөөр.

* * *

ИВОЛГА. Уржадэр, аймагай центртэ олон зоной хабаадалгатай спартакиада үнгэргэгдэбэ. Эндэ 100, 200, 400 ба 1500 метртэ эрэшүүл болон эхэнэрнүүдэй ябган урилдаанууд, мүн утые ба үндэрые харайлга, һур харбаан, бүхэ барилдаан, мори урилдаан болобо.

Бурят-Монголой национальна спортые — һур харбаае, бүхэ барилдаае, мориной урилдаае сугларагшад ехээр һонирхон хараба. Һур харбаанда 40-өөд мэргэн харбаашад хабаадалсажа, ехэ тэмсээнэй болоһоной һүүлээр республикын мэргэн харбааша Дондок Мункуев (Сталинай нэрэмжэтэ колхоз) эрхимлээ. Бүхын барилдаанда 32 хүн хабаадалсажа мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 3 бүхэ түрүүшын 3 һууриие эзэлээ: Дугар Галсанов — нэгэдэхи һуури, Владимир Лубсанов —хоёрдохи, Чимит Галсанов—гурбадахи һуури эзэлбэ. Эдэ бүхэнүүдэй шадамар бэрхээр барилдаһаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Сталинай нэрэмжэтэ ба «Улаан Оронго» колхозуудай морид урилдаанда түрүүшын һууринуудые эзэлээ. Тиин эдэ колхозуудай һайн үүлтэрэй моридые үсхэдэг байһаниинь элирбэ.

Һү ехээр һаахын түлөө малшадай тэмсэлые парторганизаци яажа хүтэлбэрилнэб

Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхозой гэшүүд парторганизациингаа хүтэлбэреэр ниитын малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмые дээшэлүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлэн, үнеэдһээ һү һаалгаар түрүүшынгээ амжалта туйлаһан байна.

Малшадай дунда колхозой партийна организациин ябуулдаг ниитэ-политическэ хүдэлмэри тухай бэшэгүүд доро толилогдоно.

Малажалые тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ

Манай колхозой парторганизациин гол анхарал партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые хэрэг дээрэнь бэелүүлгэдэ шэглүүлэгдэнхэй. Колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ баталагдаһан хэмжээ-ябуулгануудай ёһоор манай колхоз 1960 он хүрэтэр нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 3 мянган литр һү һаахаар хараалһан байна. Хэрбээ энэ жэлдэ малдаа шэмэтэ тэжээл ехээр үгөөд, һайнаар харууһалаад, малажал дээрэ түрүү аргануудые үргэнөөр хэрэглэбэл, үнеэдһээ һү һаалгые горьтойгоор дээшэлүүлжэ шадаха байһамнай дамжаггүй.

Колхозой парторганизаци малажалые тодорхойгоор хүтэлбэрилхые оролдоно. Үшөө хоёр жэлэй саада тээ парторганизациин үүсхэлээр манай һаалишад тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа, үнеэдые тугалгүйгөөр һаажа эхилээ һэн. Энэ аргые нэбтэрүүлһэнэй ашаар үнеэдһээ һү һаалга хоёр дахин дээшэлһэн байна. Колхознай мүнөө жэл гүрэндэ һү тушааха уялгаяа сүм дүүргэнхэй, 40 гаран мянган литр һү гүрэндэ худалдаад байнабди.

Манай парторганизацида 20 коммунист тоологдоно. Коммунист бүхэн колхозно үйлэдбэриин шухала участогуудта хубаарилан табигданхай. Тэдэнэр партиин табиһан зорилгые бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, өөһэдынгөө эршэтэ ажалаар колхознигуудта жэшээ харуулна. Фермые даагшаар коммунист Н. Боев хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Боев январска Пленумэй табиһан зорилгые, һаалишадта һайнаар ойлгуулжа, тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ малшадые зоригжуулна. Тэрэнэй тоосоон хирэ хирэ болоод лэ партбюро дээрэ шагнагдадаг.

Парторганизациин үүсхэлээр малажал дээрэ залуушуул эльгээгдэ. Залуу һаалишад түрүү аргануудые түргэн шудалдаг ба даалгагдаһан уялгадаа оролдосотойгоор хандадаг туладаа амжалтатайгаар хүдэлнэ. Жэшээнь, фермэ дээрэ 6 комсомолец ба союзнабэшэ залуушуул ажаллана. Тэдэнэй нэгэн комсомолка Галина Налётова богонихон болзор соо һаалишанай дүршэлтэй болоожо, амжалта туйлаад, республикын түрүү һаалишадай зэргэдэ оролсобо.

Зунай үедэ үнеэдһээ һү һаалгые дээшэлүүлхын тулада тэдэниие зүбөөр бэлшээжэ, нэмэлтэ тэжээл үгэхэ тон шухала. Партийна организаци правлени хоёр энэ хэрэгые һайнаар эмхидхэхын тула коммунист М. Вильмовтэ даалгаһан байна. Колхознай бэлшээриин 5 ондоо газартай. Мүнөө үнеэднай нэгэ хэдэн хоног соо нэгэ бэлшээри дээрэ бэлшээжэ, удаань нүгөөдэ бэлшээридэ гаргагдана. Энэ хадаа ехэхэн удхашанартай юм. Тиихэдэ, үнеэдые үдэрэй гурба дахин һаажа, һааха бүридөө шэмэтэ тэжээл эдюулнэбди. Үнеэдтэ үдэрэй 4 килограмм шэмэтэ тэжээл үгтэнэ.

Фермын хүдэлмэридэ правлени болон парторганизаци саг үргэлжэ анхаралаа табина. Мүнөө тэндэхи үдэр бүриин ажал хүдэлмэриие партбюро хинаи шалгадаг юм. Тэрэнэй ашаар үнеэдһээ һү һаалга саг үргэлжэ нэмэнэ. Жэшээнь, июниин түрүүшын хахадта һү һаалга 300 гаран литрээр нэмээ.

Энэ жэлдэ зоотехническэ барилгада ехэ анхарал табигдаба. Мүнөө 100 толгой үнеэдэй байха нэгэ байра баригдажа байна. Эндэхи ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилагдаха юм. Барилгын бүхы хүдэлмэри парторганизациин хүтэлбэри доро, коммунистнуудай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар хэгдэжэ байнхай.

Малажалһаа ашаг шэмэ абалгые ойрын жэлнүүдтэ хоёр — хоёрһоо үлүү дахин дээшэлүүлхын тулада колхозой парторганизаци ба правлени ороохо тарианай ургасые дээшэлүүлхэ, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгые шухалада тоолоно. Энэ жэлдэ 130 гектарта кукуруза таригдаа, 1500 тонно силос дарагдаха юм. Мүнөө 7 траншейн барилга дээрэ коммунист Вершининэй хүтэлбэри доро 30 колхозник ажаллана. Траншейнүүдэй барилга һаяын үдэрнүүдтэ дүүрэхэеэ байна.

Партийна организаци ажахын асуудалые ниитэ-политическэ хүдэлмэритэй зүбөөр зохилдуулан табихые хүсэдэг. Ниитэ-политическэ хүдэлмэриие шадаал һаа зорилго түгэлдэрөөр табижа, колхозой бригада, фермэ, колхозник бүхэнэй урдахи зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор ябуулхые оролдоно. Фермэ дээрэ улаан булан эмхидхэгдэнхэй. Эндэ 10 хоног бүхэндэ мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, зоотехническэ һуралсалай заняти болоожо, агитаторнуудай хөөрэлдөөн үнгэргэгдэжэ байдаг юм.

Эдэ бүхы хүдэлмэринүүд манай түрүүшын алхамууд болоно. Гэбэшье, малажалые хүтэлбэрилгөөр колхозой парторганизациин хүдэлмэридэ дутагдалнууд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд олон бии. Тэдэ дутагдалнуудаа усадхажа, малажалаар түрүү колхоз болохын түлөө коммунист бүхэн шууд тэмсэхэ байна.

Н. Красиков, колхозой парторганизациин секретарь.

Хүндэтэй хэрэг

Ниитын малажалые хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ гүрэн түрын шухала зорилгын табигдаад байхада би Улан-Удэ городһоо комсомолой путёвкоор «Заветы Ильича» колхоздо ерээ һэм. Колхозой парторганизаци ба правлени минии хүсэлые бэелүүлжэ, фермэ дээрэ ажаллахаар эльгээһэн байна.

Фермэдэ ерэмсээрээ 10 үнеэ тушаажа абаа һэм. Теэд тэдэ үнеэдни харууһа муутай дээрэһээ тон бага һү үгэдэг байгаа, зариманиинь оройдоо шэргэшоо һэн. Колхозой ветфельдшер С. Падеринэй заабари, туһаламжаар үнеэдээ һайнаар харууһалжа, саг соонь уһалжа, эдеэлүүлжэ захалааб. Үнеэдээ һаахынгаа урда тээ дэлэнгыень бүлеэн уһаар угаажа, массаж хэжэ һурааб. «Искатика» гэжэ үнеэн сүүдхэдээ оройдоо 1 литр һү үгэдэг байгаа. Энэ үнеэгээ уяанда байлгаад, тусгаар харууһа хэжэ эхилээб. Үдэртөө 3—4 һаадаг, дэлэнгыень нидхэрдэг, тоһо вазелин түрхижэ зөөлэрүүлдэг байгааб. Минии оролдолго миин хосороогүй. Уданшьегүй үнеэдни һуеэ нэмээжэ эхилээ һэн... Тиигэһээр һаалишанай дүршэл олооб.

Колхозой парторганизаци намайе агитатораар баталаад, фермэ дээрээ агитационно хүдэлмэри ябуулха даалгабари үгэһэн байна.

Мүнөө һаалишадай дунда агитационно хүдэлмэри ябуулхадаа республикынгаа түрүү һаалишадай дүй дүршэлһөө жэшээ абажа, һаалишадтаа хөөрэдэг байнаб. Заримдаа өөрынгөөшье дүршэл тухай хөөрэгшэб. Жэшээнь, ажахын жэлэй 8 һарын турша соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө хайшан гэжэ 1016 литр һү һааһан тухайгаа хөөрэжэ үгөөб. Минии хөөрөөн һаалишадые ехэ һонирхуулаа. Үнеэн бүхэнэй зангые һайса мэдэхэ гээшэ һү һаалгые дээшэлүүлгын шухала нүхэсэл мүн гэжэ хэлэхэдэмни һаалишад ехэтэ зүбшөөжэ, «зүб, зүб хэлэнэш» гэлдээ бэлэй. Энээнтэй дашарамдуулан би фермэ дээрэхи дутагдалнууд тухайгаа хэлэхэмни: манай зарим һаалишад өөһэдөө мэдээд, үнеэдээ ондоо хүнүүдтэ һаалгадаг. Теэд үнеэд эзээе танидаг тула ондоо хүнэй һаахада һүеэ ехээр татадаг. Энээн тухай хэлэхэдэмни һаалишад мүн лэ зүбшөөжэ, энэ ушарые огто болюулха хэрэгтэй гэжэ шиидэһэн байна. Энэ мэтэ дутагдалнууд мүнөө сүм усадхагданхай.

Ажалдаа амжалта туйлажа, һаалишадай республиканска зүблөөндэ хабаадалсаа һэм. Зүблөөнһөө бусажа ерээд, тэндэ үзэһэн дуулаһанаа, һаалишадай үмэнэ ямар ехэ зорилгонуудай табигдаад байһан тухай, партиин табиһан зорилгые нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тулада һаалишад юу хэхэ, ямар хэмжээ абаха ёһотойб гэһэн хөөрэлдөө үнгэргөөб. Улаан булан соомнай лозунг, диаграмманууд олон. Мүн солото һаалишан Д-Ж. Цырендоржиевагай дүй дүршэлые харуулһан плакат мамда бии. Хөөрэлдөө хэхэдээ тэдэниие хэрэглэдэгби. Хөөрэлдөөндөө бэлэдхэхэдэмни колхозой парторганизациин секретарь Н. Красиков, ветфельдшер С. Патерин туһална.

Г. Налётова, һаалишан-агитатор.

Түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхын түлөө

Манай колхозой ханын газетэ һарада нэгэ дахин гарадаг юм. Нэгэ номероо гурбан хэһэгээр гаргажа фермэ, бригадануудтаа эльгээдэгбди.

Мүнөө манай колхозой һаалишад ниитын малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын ба үнеэдһээ һү ехээр һаахын түлөө ехэхэн оролдолго гаргана. Һү һаалгаар колхознай түрүү һуури эзэлжэ, КПСС-эй обкомой, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна. Улаан туг абаһантай дашарамдуулан газетын редколлеги малшадай ажал хүдэлмэриие харуулһан бэшэгүүдые толилоо. Тус номерто фермын һаалишад һү һаалгаар хайшан гэжэ амжалта туйлаһан тухайгаа хөөрөө һэн. Мүн тариаанажалай бригадынхид ниитынгээ малажалда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэбди гэжэ бэшээ.

Газетэ һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөө, мүн түрүү һаалишадай дүй дүршэлые үргэнөөр харуулхые шухалада тоолоно. Түрүү һаалишадай бэшэгүүдые хирэ хирэ болоод лэ толилнобди. Жэшээнь, ажахын жэлэй 6 һарын үнгэрөөд байхада залуу һаалишан Г. Налётова зунай сагта һү ехээр һаахын түлөө мүрысөө дэлгэрүүлхые уряалһан бэшэг толилоо һэн. Фермын һаалишад залуу һаалишадай үүсхэлые дэмжэжэ, ажахын жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө түсэбэй ёһоор 1700 литр һү һаахын оронд 2000 литр һааха уялгануудые абаһан байна.

Һаалишадай ажал хүдэлмэридэхи дутагдалнууд тухай бэшэгүүд толилогдоно. Тиимэ бэшэгүүдые фермэ дээрэ зүбшэн хэлсүүлжэ, хэмжээ абуулхые хүсэдэгбди. Малшадай ажал хүдэлмэриие газетэ саашадааше һайнаар харуулха, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зорилготой.

Н. Загребин, «Колхозник» гэжэ ханын газетын редактор.

Ойлгууламжын хүдэлмэриин аша

«Заветы Ильича» колхозой гэшүүд парторганизациингаа хүтэлбэреэр артелиингээ ажахые саашаданы хүгжөөхын түлөө тэмсэжэ, түрүүшынгээ амжалта туйлаһан байна. Нёдондо ниитынгээ малай тоо толгойе олошоруулха, мүн гүрэндэ ороохо тариа, мяха, һү болон бусад продуктнуудые тушааха түсэбөө дүүргэһэн, үлүүлэн дүүргэһэн байгаа.

Мүнөө партийна организациин ябуулдаг эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ бүхы хүдэлмэри партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ зорюулагданхай. Коммунистнууд, агитаторнууд агитационно хүдэлмэри шадаал һаа тодорхойгоор, нүлөө ехэтэйгээр ябуулжа, колхознигуудай урма хэшээлые дээшэлүүлхын, тэдэнэй ажалай эдэбхиие бадаруулхын түлөө оролдоно.

Малажал тус колхозой шухала һалбари юм. Тиимэһээ ниитын малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ гээшэ колхозник бүхэнэй хүндэтэ хэрэг болоно. Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргэхын тулада парторганизаци, коммунист бүхэн партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые һаалишадта, мал адуулагшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулхые оролдоно, фермэ дээрэ элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые саг үргэлжэ үнгэргэнэ. Агитаторнууд тус тогтоолой шухала шухала бүлэгүүдээр хэдэн удаа хөөрэлдөө хэһэн байгаа. Тэдэнэр хөөрэлдөө хэхэдээ колхозой фермын, бригадануудай ажабайдалһаа, мүн республикын түрүүшүүлэй дүй дүршэлһөө жэшээнүүдые абадаг, газетэ, журнал хэрэглэдэг байха юм.

Нүлөө ехэтэй агитациин аша үрэ ехэ. Фермын һаалишадай ажалай эдэбхи хэшээл улам бүри дээшэлнэ. Солото һаалишан Зинаида Темниковагай үүсхэлээр үнеэдые үдэрэй 3 дахин һаалга эмхидхэгдэжэ, һү һаалгые ехээр дээшэлүүлнэ. Жэшээнь, июниин 1-һээ июниин 19 хүрэтэр үнеэнһээ һү һаалга 340 литрээр нэмээ. Малшад амжалта туйлаха бүреэ ажалайнгаа эдэбхиие шангадхажа, абаһан уялгаяа болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэхын түлөө улам ехээр оролдоно. Ажахын жэлэй 8 һарын туршада һаалишан З. Темникова үнеэн бүриһөө 1600 литр, һаалишан Г. Налётова—1016 литр, Т. Новосельцева—997 литр һү һааһан байха юм. Тиихэдэ һаалишад бүхы фермээрээ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 847 литр һү һаажа, колхозынь КПСС-эй обкомой, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугта хүртөө.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин далайса, тэрэнэй удха, идейнэ хэмжээн гол түлэб агитаторнуудай бэлэдхэлһээ, тэдэнэй шадабариһаа дулдыдадаг гэжэ хараадаа абан, парторганизаци агитаторнуудые шэлэн томилхо, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табина. Парторганизациин агитколлектив 20 гаран хүнһөө бүридэнэ. Тэдэнэй олонхинь коммунистнууд юм. Агитаторнуудай дунда комсомолецууд, мүн партийнабэшэ хүнүүд—түрүү колхознигууд, бригадирнууд, багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд бии. Троицко эхин һургуулиие даагша нүхэр П. Москвитина һүүлэй хэдэн жэлэй туршада агитационно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, ехэхэн дүй дүршэлтэй болонхой.

Агитаторнуудай эрдэмые дээшэлүүлгэдэ шухала анхарал табигдана. Тэдэнэй зэргэдэ дунда ба долоон жэлэй һургуули дүүргэһэн хүнүүд олон, зариманиинь мүнөө институтда, техникумдэ заочноор һуралсана. Эндэ һара бүридэ семинарска заняти үнгэргэгдэдэг. Семинар дээрэ агитаторнуудта һайн лекци уншагдана, дүй дүршэлөө андалдан абалсалга эмхидхэгдэнэ. Һайнаар үнгэргэгдэһэн семинарнуудай аша нүлөөнь ехэ байна. Жэшээнь, һаалишан Г. Налётова урдань хөөрэлдөө хэхэдээ ядалдадаг һэн. Семинар дээрэ агитаторнуудай хөөрэлдөөнүүд, дүй дүршэлөө андалдан абалсалга нүхэр Г. Налётовада ехэ туһа хүргэбэ. Мүнөө тэрэ һайн агитаторнуудай нэгэн болонхой.

«Хөөрэлдөө яажа үнгэргэхэб» гэһэн асуудал май һарада болоһон семинар дээрэ хэлсэгдээ һэн. Эндэ түрүү агитаторнууд Н. Загребин, П. Москвитина гэгшэд өөһэдынгөө дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэһэн байна.

Партийна организаци малшадай дунда агитационно хүдэлмэри ябуулхадаа тэрэниие малажалаа хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлгэдэ зорюулагдангяар хэхые оролдодог. Жэшээнь, коммунист Н. Красиков «Малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлгэ—бүгэдэарадай хэрэг мүн» гэһэн хөөрэлдөө хэхэдээ фермын һаалишадай бүри энэ жэлһээ эхилэн юу хэхэ, ямар арга боломжонуудаа яажа хэрэглэхэ, малдаа хэды шэнээн тэжээл бэлэдхэхэ тухайнь дэлгэрэнгыгээр хэлээ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ, илангаяа ажахын энэ жэлдэ тус колхозой һаалишадай дунда ажалдаа шалгараһан түрүүшүүл олошоржо байна. Дээрэ дурсагдаһан түрүү һаалишан Зинаида Темниковаһаа гадна, мүн эндэ ажалладаг Прасковья, Пелагея, Аграфена, Анастасия, Мария Насниковатан 8 һара соо үнеэн бүриһөө тус тустаа 800-һаа 900 литр хүрэтэр һү һааһан байха юм.

Партийна организаци һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгүүдые саг соонь гаргадаг, түрүү һаалишадай дүй дүршэлые дэлгэрүүлдэг, тиихэдэ ажалай журам эбдэгшэдтэй шангаар тэмсэжэ, суглаан дээрэ шүүмжэлдэг, хэмжээ абадаг юм. Жэшээнь, һаалишан А. Насникова нэгэ үедэ үнеэдэйнгээ дэлэн угаадаггүй, хүнэг һабаяа аршадаггүй байһан юм. Хэлэхэдэншье урагша абадаггүй һэн. Энээн тухай «Колхозник» гэжэ ханын газетэдэ бэшэгдэһэн байгаа. Һүүлээрнь мүрысөөнэй дүн гаргалгын ээлжээтэ суглаанай болоходо энэ бэшэг зүбшэн хэлсэгдэжэ, зохихо хэмжээ абтаһан, хожомынь тэрэ һаалишан заһарһан байна.

Түрүүшын эдэ амжалтанууд ниитын малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ тухай парти, правительствын табиһан зорилгонуудые һаалишадта гүнзэгыгөөр ойлгуулһанай ашаар туйлагдаа. Гэбэшье, парторганизациин ябуулдаг ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд бии. Агитаторнуудай состав байд гээд лэ һэлгэгдэжэ байдаг. Юуб гэхэдэ, эндэхи хүдөөгэй интеллигентнэр—багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд зунай сагта амаралтада гаража, тарадаг. Зарим агитаторнууд уялгаяа муугаар дүүргэдэг, хөөрэлдөө һонигүйгөөр үнгэргэдэг, хүдэлмэреэ миин лэ газетэ уншалгаар хизаарладаг байна. Агитаторай нэрэ зүүгээд лэ ямаршье хүдэлмэри ябуулдаггүй хүнүүд баһа бии. Эдэ дутагдалнууд дары усадхагдаха ёһотой.

Б. Шатонов.

Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар СССР-эй Наукануудай академиин сесси

Июлиин 1-дэ М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско университетэй актова зал соо СССР-эй Наукануудай академиин хамтын суглаан болобо. Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар гараһан научна ба техническэ олон янзын асуудалнууд тухай академиин үргэн ехэ сесси энэ суглаагаар эхилһэн байна. Атомна ядрогой айхабтар ехэ хүсые хүн түрэлтэнэй аша туһын тула хэрэглэхэ шэнэ арга замуудые бэдэрдэг ба ядерна физикын теориие саашадань хүгжөөхэ зорилготойгоор ябуулагдадаг шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүд гансаһье Москвагай ба Ленинградай бэшэ, харин союзна республиканууд науканууд академиин лабораторинуудта, оронoй бусадшье городуудта хэгдэдэг юм.

Энэ сессиин хүдэлмэридэ 2 мянга шахуу хүн хабаадалсана. Тэдэнэй дунда Украинын, Белоруссиин, Грузиин, Азербайджанай, Армениин, Латвиин, Эстониин, Литвагай, Казахстанай, Узбекистанай, Туркмениин эрдэмтэд байлсана. Мүн тэрэшэлэн промышленностиин ба хүдөө ажахын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд эндэ бии. Энэ сессиин хүдэлмэридэ хабаадалсахын тулада Советскэ Союзай столицада ерэһэн хари гүрэнүүдэй—Хитадай, Индиин, Полынын, Чехословакиин, Югославиин, Албаниин, Японииин, Румыниин, Болгариин, Германска Демократическа Республикын, Израилиин, Венгриин, Финляндиин, Швециин, Египедэй ба бусад оронуудай эрдэмтэд эндэ байлсана.

СССР-эй Наукануудай академиин президент академик А. Н. Несмеянов эхилэлгын үгэ хэлэбэ. Атомай хүсые хэрэглэдэг болоһон саг үедэ хүн түрэлтэнэй саашадаа хүгжэхын тула ямар ехэ арга боломжонуудай бии байһан тухай тэрэ хэлэбэ. Атомна горючиие хэрэглэдэг болоходо техникэдэ ба экономикодо эрид ехэ хубилалта болохо юм. Зарим мэргэжэлтэдэй тухайлан гаргаһанай ёһоор газар дэлхэйдэ бии байһан уранай ба ториин запасуудтахи энерги хадаа бүхы шулуун нүүрһэ нефть хоёрой хамтадхамал энергиһээ 10—20 дахин ехэ хэмжээтэй байха юм.

Ондо ондоо социальна системэнүүдэй эбтэйгээр зэргэлээд ажабайһан ба арадуудай энхэ амгаланаар харилсажа байһан үедэ ядерна хүсые хүгжөөхэ гээшэ техническэ талараа хүгжэнги оронуудай зүгһөө энергетикэ ба экономикоёо дэбжээхэ ябадалдань гээгдэнги оронуудта туһалха арга боломжо олгохо байна. Энэ талаар Советскэ правительство мүнөө үедэ зарим тэды юумэ хээд байна гэжэ үгэ хэлэгшэ һануулба. Уласхоорондын хэлсээнүүдэй ёһоор атомна техникые шудалха хэрэгтэнь бидэнэр Хитадта, Польшодо, Чехословакида, Румынида, ГДР-тэ, Венгридэ ба Болгарида хани ёһоной туһаламжа хүргэхэ байнабди.

Ядерна горючиие хэрэглэхэ эгээн шухала арга замуудай нэгэниинь хадаа атомна электростанцинуудай хүсөөр электроэнерги үйлэдбэрилэн гаргаха ябадал мүн болоно гэжэ Наукануудай академиин президент хэлэбэ. Энээнтэй хамта атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ ондоошье арганууд бии. Жэшээлхэдэ, неорганическа химидэ, ехэ температура хэрэглэдэг техникэдэ, мүн тэрэшэлэн гүнзэгы саана газар доро байһан ашагта малтамалнуудые олохын тулада хэрэглэжэ болоно. Термоядерна хубилалтануудые амгалан ажалда хэрэглэхэ айхабтар ехэ арга боломжо бии болохо байна. Уһанай водород гээшэ горючи үгэжэ шадаха бшуу! Зүгөөр тэндэһээ гараһан горючи шулуу нүүрһэндэ орходоо хэдэн миллион, хэдэн миллиард дахин хүсэтэй байха юм.

Иимэ һонирхолтой ехэ уг зорилгын табигдаад байхада, бүхы арадууд эб хамтаараа оролсожо шиидхэхэ ёһотой. Эгээл иимэ уряае манай сесси гаргаха зэргэтэй гэжэ бидэнэр хүсэнэбди.

Технико-экономическа талаар агууехэ хубисхалай болохоёо байһан саг үедэ бидэнэр ажаһуунабди. Атомай хүсые эдлэхэ саг үедэ бидэнэр ороод ажаһуужа ба ажаллажа байнабди. Тэрэ хадаа энээнэй урда тээ үзэгдеэ дуулдаагүй шэнэ арга боломжонуудые алхам бүхэндэманай үгэжэ шадаха байна.

Манай орон дотор атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэдэг арга боломжонуудай улам үргэдхэгдэжэ байһан тухай академик А. Н. Несмеянов тогтон хэлэбэ. Атомна промышленность манай наука ба техникэдэ радиоактивна элементнүүдые үгэнэ. Тэдэ элементнүүдһээ гараһан хүсэниинь элдэб үбшэнүүдые эмшэлхын ба танихын тула медицинэдэ, мүн тэрэшэлэн элеэ хоолой промышленностьда, дефектоскопидо, автоматикада, ашагта малтамалнуудые бэдэрэн ололгодо ба бусадшье һалбаринуудта хэрэглэгдэдэг байна.

Химидэ ба физикэдэ, металлургида, элдэб бодосуудай механикада, биологидо радиоактивна атомууд үргэнөөр хэрэглэгдэжэ, хүдэлмэриин шэнэ шэнэ арга методуудые нэбтэрүүлхэ шэнэ шэнэ нээлтэнүүдые хэхэ арга боломжо олгоо. Атомна саг үеын шэнэ техникэ манай юрын ажабайдалда орожо байһаниие үгэ хэлэгшэ эли тодо жэшээнүүд дээрэ харуулба.

Ядерна наука ба промышленностиин мүнөө үедэ олгоһон бүхы арга боломжонуудые наукада, техникэдэ, хүдөө ажахыда, медицинэдэ үргэнөөр ба гүнзэгыгөөр хэрэглэхын тула бүхы хэмжээгээр туһалалсаха зорилготойбди гэжэ президент хэлэбэ. Наука, техникэ, экономикые үзэгдөө дуулдаагүйгөөр хүгжөөхэ саг үедэ ерэжэ байнабди, гэжэ батаар найдаха зуураа, бидэнэр атомна дайнай аюул тухай мартаха ёһогүйбди. Стокгольмско уряа доро, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Венскэ уряа доро хэдэн зуугаад миллион хүн зон гараа табижа, өөһэдынгөө дура хүсэлые, эрид шуул эрмэлзэлгые элирхэйлһэн байна. Эб найрамдал хүсэһэн арад зоной дура хүсэлынь бүгэдэ бэелхэ бэзэ гэжэ бидэнэр этигэнэбди. Эб найрамдалые хамгаалхын, атомна ба водородно зэбсэгүүдые хорихын тула дэлгэрһэн энэ агууехэ ба айхабтар харюусалгатай тэмсэлдэ советскэ арадай ба өөрынгөө правительствын түрүү зэргэдэ ябаһанаарнь бидэнэр омогорхонобди. Атомна ба водородно бомбонуудые дары түргэнөөр хорихые ба ядерна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхые эридэг хэдэн зуу миллион хүнүүдэй һанамжада советскэ эрдэмтэд бүримүһэн нэгэдэнэ. Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхын тула бүхы дэлхэйн эрдэмтэдэй эбтэйгээр оролсохыень бидэнэр уряалнабди. Атомай хүсэнһөө абтаһан аша туһа али бүхы арадуудта, багашье, ехэшье оронуудта бултандань хэрэглэгдэхэ зэргэтэй.

СССР-эй Наукануудай академиин хамтын суглаан нээгдэһэн дээрэ тоологдобо. Ядерна процессүүдые шэнжэлхэ талаар советскэ наукын туйлаһан амжалтануудтай танилсуулһан физигүүдэй, химигүүдэй, биологуудай элидхэлнүүд энэ суглаанай программада оруулагданхай. «Уран-графитова реакторнуудай талаар СССР-эй Наукануудай академиин хэһэн хүдэлмэринүүд» гэһэн физико-математическа наукануудай доктор профессор В. С. Фурсовой элидхэл эгээн түрүүн шагнагдаһан байна.

Элидхэлэй боложо байха үедэ советскэ атомна котёлой бии болгогдоһые элирхэйлһэн кадрнууд экран дээрэ харуулагдаба.

Дэлхэй дээрэ эгээн түрүүшын советскэ атомна электростанциие барилга ба ашаглалгада оруулалга гээшэ техническэ революциин хэгдэһэниие харуулһан, шэнэ саг үеын—атомай хүсэнэй эдлэгдэхэ саг үеын эхилһэниие харуулһан баримта мүн гэжэ үгынгөө түгэсхэл дээрэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр СССР-эй Наукануудай академиин атомна электростанциин хүдэлмэри тухай үнгэтэ научно-популярна кинофильм суглаанда хабаадалсагшадта харуулагдаба.

«Ехэ энергитэй ускорительнуудта болодог ядерна процессүүдые шэнжэлэлгэ» гэһэн элидхэлые СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент М. Г. Мещеряков хэбэ.

«Ядерна хубилалтануудһаа бии болоһон продуктнуудые хүсэ ехэтэй бодосуудаар харбалгада радиохимическэ талаарнь хэгдэһэн шэнжэлэлгэ» гэһэн элидхэлые академик А. П. Виноградов хэһэн байна.

Хитадай Наукануудай академиин физическэ институдай директорые орлогшо Ван Ганъ-чан сессидэ хабаадагшадые амаршалба.

Берлиндэхи наукануудай Германска академиһээ сессидэ эльгээгдэһэн амаршалга уншагдаба.

Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ тухай СССР-эй Наукануудай академиин сесси июлиин 2-то өөрынгөө хүдэлмэриие үргэлжэлүүлбэ. Физико-математическа, химическэ, биологическа ба техническэ наукануудай отделенинүүдэй суглаанууд эхилһэн байна. Эдэ отделенинүүдтэ бүхы дээрээ 77 элидхэлнүүд шагнагдаха байна.

(ТАСС).

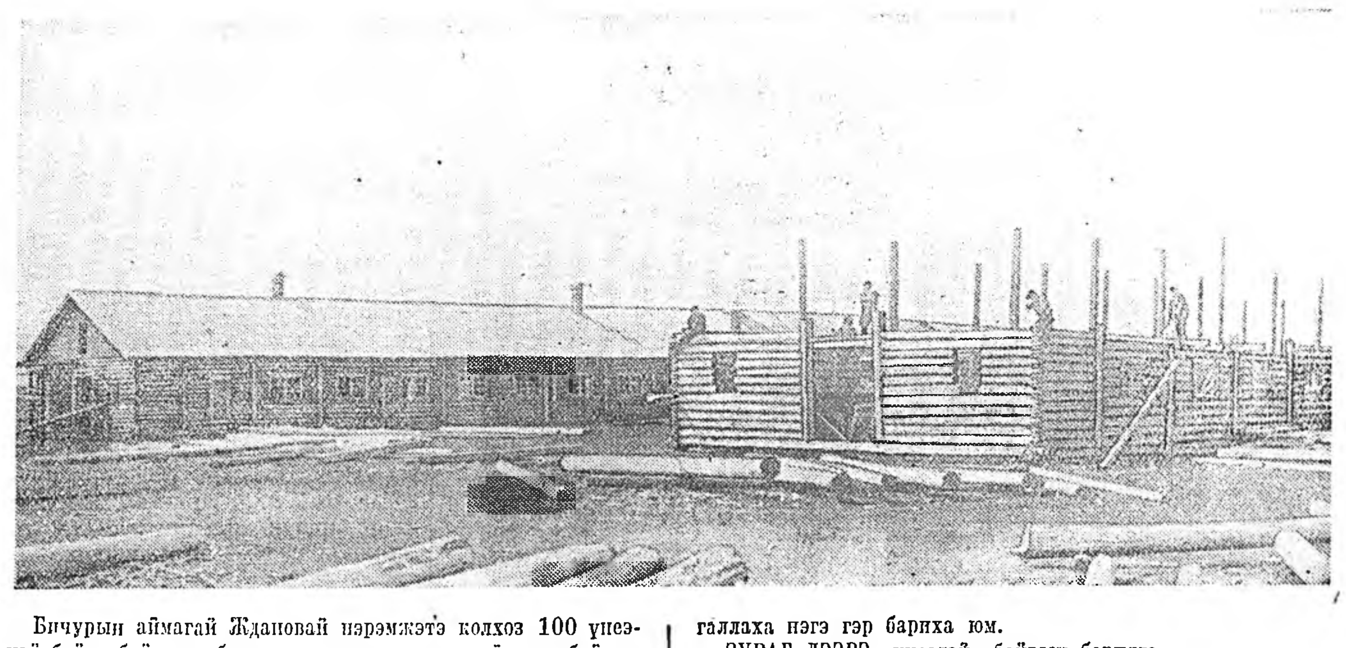

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз 100 үнеэнэй байха байра ехэбшэлэн дүүргээд, мүнөө хоёрдохи байрые барижа байна. Үшөө 80 туналай байха байра, 20 үнеэнэй туғаллаха нэгэ гэр бариха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үнеэдэй байрын барилга.

А. Мантаевай фото.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГТА

МОДОШОДОЙ АМЖАЛТА

Баргажанай модо урадхуулгын участок модо урадхуулгынгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ. Богонихон болзор соо 72 мянган кубометр модон уһаар урадхуулагдаа. Мүнөө энэ участогай хүдэлмэришэд сигарануудые холбон уяжа байна. Сигара бүхэндэнь 500 кубометр модон холбогдохо юм.

ХИРПИИСЫН ШЭНЭ ЗАВОД

Орджоникидзын нэрэмжэтэ олзоборилгын артель барилгын материалнуудые улам ехээр үйлэдбэрилхын зорилгоор Алга нютагта хирпиисын завод барижа захалба. Заводойнь ажал ехэтэй хүдэлмэри сүм механизацилагдаха. Завод жэл соо хоёр миллион хэһэг хирпиисэ үйлэдбэрилхэ хүсэтэй байхаар хараалагдана.

ВЫСТАВКЭДЭ ХАБААДАЛСАХАНЬ

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз ажахыгаа зүбөөр ба һайнаар эрхилжэ, жэл бүри ехэ олзо доход абана. 1954 ондо ажахыһаа 2900 мянгай түхэригэй олзо оруулаа.

Малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлжэ шадаһанай ашаар колхоз 1955 ондо Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаха эрхэ олобо.

СЕЗОН СООГОО 2 НОРМО

Куйтунска МТС-эй 6-дахи тракторна бригадын механизатор Габдула Ахмадулин эрхим ажалаараа шалгарна. Тэрэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зууралаа, даалгабаря саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ.

—Би сезонио даалгабаряа түргэн дүүргээд, хоёрдохи сезонойнгоо нормые комбайн дээрэ дүүргэхэ хүсэлэнтэйб, —гэжэ Ахмадулин мэдүүлнэ.

Д. Гыргенов.

1955 оной июлиин 1 болотор республикын колхозуудта һү һаалга тухай МЭДЭЭН

Эзэлһэн һуури	Аймагууд	Һү һаалгын түсэбэй дүүргэлтэ (проц.)	Дунда зэргээр үнеэн бүриһөө һү һаалга (литрээр): 1954—1955 онуудай октябрь—июнь һаранuудта	Дунда зэргээр үнеэн бүриһөө һү һаалга (литрээр): 1955 оной июнь соо һаагдаһан һүн	1954 оной энэ үеынхитэй сасуулхада һү һаалгын ехэ болоһониинь
1.	Баунтын	77,3	380	119	+28
2.	Яруунын	61,4	517	149	+89
3.	Прибайкальска	60,0	890	206	+87
4.	Хориин	60,0	377	113	+74
5.	Түнхэнэй	58,4	397	118	+64
6.	Баргажанай	56,8	393	117	+70
7.	Тарбагатайн	56,0	649	144	+27
8.	Кабанскын	55,4	529	172	+71
9.	Иволгын	54,8	563	126	+38
10.	Сэлэнгын	50,1	532	112	+28
11.	Хэжэнгын	47,5	342	108	+55
12.	Курумканай	46,0	361	05	+42
13.	Бичурын	41,8	365	94	+16
14.	Кяхтын	39,5	335	90	+ 3
15.	Заиграйн	39,0	407	03	+31
16.	Байкало-Кударын	38,9	521	51	+67
17.	Кударын	38,6	373	05	+29
18.	Зэдын	38,6	317	89	+22
19.	Ториин	38,5	245	89	+61
20.	Закаменай	35,6	164	53	+12
21.	Мухаршэбэрэй	34,4	319	90	+13
22.	Ахын	20,8	73	30	+19

* * *

Энэ мэдээн дээрэһээ харахада республикын олон колхозуудта энэ жэлдэ һү һаалга тон муугаар эмхидхэгдэһэн байна. Ахын, Закаменай, Ториин, Кударын, Зэдын, Мухаршэбэрэй, Заиграйн, Кяхтын аймагуудта энэ хүдэлмэри илангаяа муугаар эмхидхэгдэнхэй. Гэбэшье, эдэ аймагуудай, эндэхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд һү һаалгые дээшэлүүлхын тулада зохихо хэмжээ абанагүй. Зарим аймагуудта эбэртэ бодо малай һүрэг соо үнеэдые хорооһон ушар үзэгдэнэ. Жэшээнь, Закаменай, Ториин, Зэдын, Мухаршэбэрэй, Хориин, Сэлэнгын, Заиграйн, Бичурын аймагуудта 300-һаа 800 хүрэтэр үнеэдэй тоо хороогоо.

Ахын, Закаменай, Ториин, Кяхтын, Мухаршэбэрэй, Зэдын болон бусад аймагуудай колхозуудта һү һаалга тон бага зандаа байһаар гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хэрбээ Прибайкальска аймагай колхозууд үнеэн бүриһөө сүүдхэ соо 7 литр, Байкало-Кударын, Кабанскын, Тарбагатайн аймагуудай колхозууд сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө 5 литр һү һаадаг байгаа һаань, Ахын аймагай колхозууд ойройдоо гансахан литр, Закаменай—2 литр хүрэхэгүй, Зэдын, Ториин аймагуудай колхозууд—3 литр хүрэхэгүй һү һаана.

Ажахын жэлэй дүүрэтэр 3 һара үлэбэ. Энэ үе соо колхозууд үнеэдһээ һү һаалгые эрид дээшэлүүлхэ ёһотой. Колхоз бүхэнэй һү һааха түсэбөө дүүргэхын тулада бүхы хэмжээ абаха шухала. Сүүдхэ соо 3—4 һаалга, һүниин адуулга, үнеэдые ногоон тэжээл болон концентрадаар элеэлүүлгэ, үнеэдэй харууһа һайнаар эмхидхэлгэ хадаа һү һаалгые дээшэлүүлхэ шухала нүхэсэл мүн. Һү һаалгые дээшэлүүлхын тулада колхозууд, фермэнүүд болон һаалишадай мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Мүнөөдэр, БУРГАЛТАЙДА

1. БАЯН БУРГАЛТАЙ

— Мүнөөшье, манай хүдөөдэ һонин болоо даа. Тала дайдамнай хүхэ ногоогоор хушагдажа, тарялан, сабшаламнай урматай һайнаар ургажа байна. Мүн адуу малнай хүхэ ногоогоо эдижэ садашоод, һүтэй, дэлэнтэй, тобир тарган боложо ябана,—гэжэ Бургалтайн сомоной Соведэй түрүүлэгшэ Бадма Найданович Тункеев согтой дорюунаар хөөрэнэ. Бургалтайнхид өөһэдынгөө түрэл нютагые «баян Бургалтай» гэжэ согтойхоноор нэрлэдэг заншалтай. Тэрэншье удхатайл юм. Бадма Найданович минии лэ зунай зулгы һайхан сагаар дашарамдуулжа иимэ үгэнүүдые хөөрэнэ бэшэ, үнэндөө хада үргэн сагаан Бургалтайгаа магтажал үнэн зүрхэнһөө, омогорхохо ёһоороо омогорхожо хөөрэнэ гээшэ.

Бургалтайнхид, гансаһье үгөөрөө түрэл нютагаа гоёожо, түрүү колхозоо магтажа хэлсэдэг бэшэ, харин үнэн сэхэ эршэтэ ажалаараа баян Бургалтайгаа, баян дээрэнь үшөөл үнэр баян болгохые оролдодог, тэмсэдэг байха юм. Бургалтайда ажал хүдэлмэри дээрээ алдаршаһан түрүү хүнүүдшье олон, арад зондоо хүндэтэй болоһон эрдэмтэд, мэргэжэлтэдшье бии. РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат Анна Никитична Овчинникова хаана хүдэлмэрилнэб? Бургалтайда! Ториин аймагай алдарта луговод Александр Васильевич Саликов хаана хүдэлмэрилнэб? Мүн Бургалтайда! — Манай Бургалтайда хэсүү бэрхэ хүнүүд олон даа,—гэжэ Бадма Найданович баһал зүбөөр хэлэнэ.

Урдань, Бургалтайн болдог гүбөөнүүдээр баяшуулай богоол зараса болоһон нютагай үгытэйшүүл балар харанхы байдалай гунигай дуунуудые дабтажа, нарата һайхан жаргалта үдэрнүүдые хүлеэжэ хүсэжэ байгша бэлэй.

Мүнөөшье, Бургалтайда хүхюу баярай хүгжэм дуунууд ханхинажа, барагдашагүй үргэн тала дайдые баяр баясхалангай оршон байдалаар халяана. Баян дэлгэр байдал тухайгаа, заха хизааргүй ехэ зол жаргал тухайгаа Бургалтайн колхознигууд баярай дуунуудые дууладаг юм, дуулахашье эрхэтэй.

Мүнөө «Улаан Бургалтай» колхозой түбхинэһэн газарта урдань нэгэшье айл һуудаггүй һэн. Баяд ноёдой олон тоото адуу малнууд энэ элдин сагаан тала дайдын үдхэн шара үбһэ ногооe хайра гамгүйгөөр гэшхэжэ, үгытэй тарияшадай алхахашье газарынь олдодоггүй байгаа. Хаана, хада хангилай хаяа боорёор, эндэ тэндэ нэгэ хоёроороо Бургалтайн айлнууд арай гэжэ ажаһуудаг бэлэй.

Мүнөөшье, Зэдэ, Ториин жэгдэ тэгшэ харгыгаар Петропавловкаһаа гараад Тори, Закамен ошоходотнай харгын урда талада «Улаан Бургалтай» колхозой центр холоһоо харагдадаг. Урагша хойшоо жэрыһэн ута үргэн үйлсэнүүд электрын гэлаар яларжа, элдин хонгор талые бүришье гоёор шэмэглэнэ.

Томо томо гэрнүүд, клуб, колхозой правлени, Доодо Бургалтайн долоон жэлэй һургуулиин байшангууд энэ нютагые улам һүртэй болгожо, ехэхэн тосхон шэнжэтэй болгоно.

«Улаан Бургалтай» колхоз Ториин аймагай томохон колхозуудай нэгэниинь юм. Адууһа малаар олон, үргэн ехэ тарияалангай ба сабшалангай газартай, жэлһээ жэл бүри хүгжэжэ байһан колхоз гэхэдэ болохо байна. Колхозой олзо доход жэл бүри ургана, энэ жэлдэ миллионһоо холо дээшэ доход абахаар хараална. Гансахан малажалһаа хахад миллион шахуу түхэригэй олзо ороод байна.

Үнеэдһээ һү һаалга 1954 онтой жэшэбэл хоёр дахин ехэ болоо. Энэ жэлдэ хонидһоо 1—1,5 дахин ехэ нооһо хайшалагдажа абтаһан байна. Хонидойнь 85—90 процентнь нарин ба нарибтар нооһотой хонид юм.

«Улаан Бургалтай» колхоз 1955 ондо 408 гектарта кукуруза тарияа. Тэрэнээ силос болгожо дарахын тулада 6880 тонный багтаамжатай силоснэ траншейнүүдые болон набтар башнинуудые барижа байна. Силоснэ барилгада колхозой гэшүүд, үбгэн залуугүй бултадаа хабаадалсажа, нииитынгээ малые хүсэд хүрэхэ шэмэтэ тэжээлээр хангахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

2. СИЛОСНЭ БАРИЛГА ДЭЭРЭ

Үдэшын хонгор дулаахан наранай хоргодон жаргажа байха үедэ Доодо Бургалтайһаа гараад, Дээдэ Бургалтайн фермэ, гүүртэнүүдтэ хүрэжэ ерэбэбди. Эндэ колхозой хоёр бригада байдаг юм. Мүн олон тоото отара, гүүртэнүүд Дээдэ Бургалтайн гол өөдэ үгсэбэл тооложо барагдахагүй байха. Теэд мал адууһанай байхада ехэшье таатай, бэлшээри һайнтай газар нютаг юм. Илангаяа мүнөө жэл үбһэ ногооной ургаса һайн, үхэр мал үни садашоод, «даага далантай, буруу булшантай» боложо ябана.

Бургалтайн колхознигууд мүнөө үедэ газарай гараса һайн гээд, һанаа амаранги һуунагүй. Улам урма зоригоо шангадхажа, ургажа байгаа ургасые харууһалха, үбһэ хуряалгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ гэхэ мэтын шухалын шухала асуудалнуудта онсо анхаралаа табина. Мүнөө колхозой ажалда хабаададаггүй хүн гэжэ үсөөн. Һургуулиин үхибүүдшье, үбгэд хүгшэдшье артелиингээ али бүхы ажахы дээрэ ажал хүдэлмэри хэжэ, түрэл колхозоо түргэнөөр хүгжөөн дэбжээхын тула хамаг хүсэ шадалаараа оролдоно.

Энээндэ баримта болгон силоснэ барилгын һарын үедэ колхознигуудай гаргаһан хэшээл зоригые абаад үзэе. Илангаяа Дээдэ Бургалтай нютагта силоснэ траншейнүүд болон набтар башнинууд олоор баригдажа байна. Зүгөөр, бургалтайнхид силоснэ барилгые имагтал өөһэдынгөө хүсөөр барина. Хори шахуу набтар башнинуудые, арба гаран траншейнүүдые колхознигууд Бургалтайн МТС-эй механизаторнуудтай хамта барижа байна. Тэдэнэй олонхинь ханалагданхай, зариманиинь ханалагдажа дүүрэхэ дүтэлөө.

Һаяхан, Дээдэ Бургалтай нютагта нэгэдэхи түрүү бригадын гэшүүд хоёр-гурбан үдэр соо хэдэн набтар башнинуудые, нэгэ траншей ханалжа дүүргэһэн байна. Энэ эрхим бригадын бригадир Дондок Цыденжапов иигэжэ хөөрэнэ:

—Манай бригадынхид 500 тонный багтаамжатай нэгэ траншей дүрбэн үдэр соо шулуугаар ханалжа дүүргээбди. Хэрбээ модоор ханалха гэбэл, олохон һайн дархашуул арбаад үдэр соо энэ хүдэлмэриие хэжэ дүүргэхэгүй байгаа. Теэд шулуугаар ханалхада ехэ түргэн, бүтээсэ һайнтай, бүхэшье байна. Мүн шулуугаар ханалхада хүн тоотоной хэхэ юумэ олдоод лэ байха байна. Манай бригадынхид шулуун ханатай траншейнүүдые олоор шье, түргэнөөршье бариха дүй дүршэлтэй болообди.

Энэ бригадын түрүүшүүлэй нэгэн Тугутов Бато-Мунко ба бусад колхознигууд мүн лэ иимэрхүүгээр хэлсэнэ.

—Манай бурят зон урдань шулуугаар юумэ бүтээжэ шададаггүй байгаа. Мүнөө харахада шулуу гээшэмнай энэ мэтын траншей юумэ барихада ехэл таатай зүйл болоод байна. Үзөөгүй юумэеэ үзэжэ, хараагүй юумэеэ хаража ябаха жэгтэйл байна даа,—гээд Бато-Мунко Тугутов үбгэн наһажаал болобошье согтой дорюунаар энеэбхилэн хөөрэнэ.

60 шахуу наһатай Цыденова Гургума, үшөөшье олон үбгэд хүгшэд, Дээдэ Бургалтайн эхин һургуулиин һурагшад шулуун ханатай траншейнүүдые барилгада тон эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Иигэжэ колхознигуудай эдэбхи хэшээлээр силоснэ барилгын хүдэлмэри «Улаан Бургалтай» колхоздо урагшатай түргэнөөр ябуулагдажа байна. Гэбэшье, нэгэдэхи бригадын бригадир Дондок Цыденжаповай хэлэдэгэй ёһоор бургалтайнхид силоснэ барилгын хүдэлмэриие удааруулжа орой эхилээ. «Энэ хүдэлмэриие түрүүшээр тоонгүй һууһаар хайран сагаа бараабди»—гэжэ түрүү бригадын бригадир зүбөөр мэдэрнэ.

Үшөөл олохон барилганууд унжагай нобшоор баригдажа байна. Олон тоото адуу малдаа бардам хүрэхэ шэмэтэ тэжээл элбэгээр бэлдэхын тула, бургалтайнхид байха хүсэеэ элсүүлжэ, энэ хүдэлмэриие эрид түргэдхэхэ дүүрэн аргатай. Энээниие үшөө нэгэ иимэ баримта гэршэлнэ. Тарияанажалай дүрбэдэхи бригадынхид силоснэ траншейнүүдые түргэнөөр ба шанартайгаар бариха дүүрэн арга боломжотой байгаа. Хабарай тарилгые энэ бригада хамагһаа түрүүн дүүргэһэн юм. Түрүүшынгээ амжалтада налайшоод зарим нүхэдэй «ташаагаа тулажархиһан» дээрэһээ дүрбэдэхи бригадынхид барилгын хүдэлмэриие үшөөл удааруулжа байна.

Тус бригадын бригадир Бабу Раднаевич Банзаракцаев ехэ эдэбхитэй, шадамар бэрхэ хүн даа. Теэд ганса бригадир хүн нүхэдэй туһалаагүй хада, хаана ошохоб. Колхозой правлени, партийна эхин организаци мүн энэ бригадын хүдэлмэридэ һүүлэй үедэ анхаралаа багаар табиһан байха юм. Түрүүшүүлнай хододоо түрүү зэргэдэ ябаха юм гэжэ найдаад, һанаагаа амаршабал ехэ буруу болоно гэжэ бодото ажабайдал гэршэлнэ. Тиимын тула ажал хүдэлмэреэ улам эмхитэй һайн болгохын тулада түрүүшүүлшье, дундууршье ябаһан бригадынхид бодото хэмжээнүүдые абаха ёһотой. Тиигэбэл Бургалтайн колхознигууд хүдөө ажахые эрид хүгжөөхэ талаар партиин табиһан асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха байһаниинь дамжаггүй.

Ц. ДАМБИЕВ.

Табанжэлэй түрүүшүүл

1956 оной түсэбөөр

«Бурмонголгорстрой» трестын барилгашадай коллектив табадахи табанжэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ. Трестын олохон түрүү хүдэлмэрилэгшэд жэлэйнгээ даалгабарие уридшалан дүүргээд, жэшээтэ ажалаараа суурхана. Барилгын 2-дохи участок мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ. Тус коллективтэ Улан-Удын горисполкомой ба КПСС-эй горкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаһан байна.

Нүхэр Воробьёвой эрхим бригада үшөө май һарада жэлэйнгээ даалгабарие дүүргээд, 1956 оной даалгабаряар ажаллажа байна. Мүнөө энэ бригада Международная үйлсэдэ горжилуправлениин 24 байратай гэр барижа захалаа. Тэдэнэр энэ гэрээ жэлэй эсэс болотор дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилжэ байна.

—Энэмнай манай бригадын түсэбһөө гадуур бариһан гэр болохо юм гэжэ бригадир Воробьёв омогорхолтойгоор хөөрэнэ.

Тэрэшэлэн барилгын 2-дохи участогта нүхэр Бардаковой, Островерховэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд жэлэйнгээ даалгабарие һаяхан дүүргээ.

Город соо байгаа барилгын участогуудта түрүүшүүлэй тоо үдэр ерэхэ бүри олошорно. Жэшээлхэдэ, барилгын 1-дэхи участогта нүхэр Ошурковой бригада июниин 15-най байдалаар жэлэйнгээ даалгабари дүүргээд, 300 квадратна метр хана түсэбһөө гадуур штукатурлаһан байха юм. Мүн 3-дахи участогта С. П. Зайцевай хүтэлбэрилдэг комплексно бригада түрүү зэргэдэ ябана. Энэ бригада үдэр бүхэндэ 2—3 нормо дүүргэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Воробьёв хүдэлмэрилжэ байна.

Ф. Башухаевай текст.
А. Мантаевай фото.

Түмэрзамшадай һайндэрэй хүндэлэлдэ

Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадагшадай Хандалгые Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд һайшаан дэмжээ. Заводой цех бүхэнэй коллектив үйлэдбэрнингөө суглаан дээрэ тэрэ Хандалгые зүбшэн хэлсэжэ, түмэрзамшадай һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаба. Эдэ үдэрнүүдтэ хүдэлмэришэн, бригада бүхэн үргэнөөр дэлгэрһэн энэ мүрысөөндэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсажа, продукци үйлэдбэрилхэ жэлэй ба табанжэлэй түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн нэгэн эрмэлзэлгэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Заводой зэд, шэрэм шудхалгын ба котёл бүтээлгын цехүүдэй коллективүүд үндэр бүтээсэтэ ажалаараа мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Зэд шудхагшад үшөө июниин 22-то зэд детальнуудые шудхаха хахад жэлэйнгээ даалгабарие дүүргэхэтэйгээ хамта продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь 6 һара урид дүүргээ. 1950 онойхитой жэшэбэл, зэд шудхагшад энэ жэлдэ паровозуудай зэд детальнуудые шудхалгаяа хоёр дахин дээшэлүүлээ. Тус цехын коллектив лом болон үнгэтэ металлай элдэб хаядаһа, станогһоо гараһан зородоһонуудые элбэгээр хэрэглэжэ, продукциингаа өөрынь үные горьтойгоор химдаруулжа шадаа.

Иимэ амжалтанууд хүнгэнөөр туйлагдадаггүй байна. Зэд шудхагшад дүүрэхэеэ байһан табанжэлэй үе соо ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ тэмсэнэ. Үйлэдбэри дээрээ шэнэ технологи ба ажалай түрүү дүй дүршэлнүүдые үргэнөөр хэрэглэжэ, табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбые уридшалан дүүргэжэ шадаба. Мүнөө үйлэдбэрилэн гаргадаг продукциинь 96 процент түмэрөөр хэгдэһэн саг үргэлжын хэб соо шудхагдана. Байгша оной эхинһээ хойшо ороһон уралан нарижуулгын 27 дурадхалай 14-ниинь үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлэгдэжэ, жэл соо 80 мянган түхэригэй алмалта хэхэ арга олгоо.

Зэд шудхагшадай туйлаһан амжалтанууд соо эгээл шухалань юуб гэхэдэ, баян техникые гүйсэд шудалһан ажалай новаторнууд олоороо урган гараа. Хэбшэд нүхэд Найданов, Акимов, Чимитов, шудхалаашан нүхэр Ильин, токарь Наседкин гэгшэд ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг, хэрэг ажалаа һайса мэдэдэг ёһотой новаторнууд болонхой. Эдэ нүхэд халаан бүхэнэйнгөө нормые 150—200 процент дүүргэдэг ба хүдэлмэридөө нэгэшье голодоһо гаргадаггүй. Эдэ новаторнууд өөһэдынгөө баян дүй дүршэлые залуу хүдэлмэришэдтэ дамжуулан үгэхын тулада ехэхэн оролдолго гаргана. Мүнөө тэдэнэр тус бүридөө залуушуулые һургажа байна.

Энэ цехынхидһээ мүн шэрэм шудхагшад балайшье ехээр гээгдэнэгүй. Тэдэнэр июниин 25 хүрэтэр 6 һарынгаа даалгабариһаа гадуур 50 тонно шэрэм шудхаһан байна.

П. Чебунин.

Олзо ехэтэй фермэ

Курумканай аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз аймаг дотороо түрүүлэн 1952 ондо хара халтар үнэгэдэй фермэтэй болоо һэн. Тус фермэдэнь тиихэ үедэ 16 эмэ, 4 эрэ үнэгэд бии байгаа. Эдэ үнэгэдэй фермэ Шаманка гэжэ хадын үбэртэ байрлаа[illegible]хай юм. Тэрэ гэһээр олоншье [illegible] үнгэрөөгүй. Теэд колхоз фермэһээ ехэхэн олзо доход оруулжа эхилэнхэй. 1952 ондо колхоз хара халтар үнэгэдэй арһа гүрэндэ тушаажа, 13 мянган түхэригэй олзо оруулһан байгаа һаа, 1954 ондо 108 мянган түхэриг олзо оруулаа.

Колхозой правлени халтар хара үнэгэдэйнгөө тооеe саашадань бүри олошоруулха гэжэ хараална. Тэрэ түсэбэй ёһоор 1960 ондо үнэгэдэй тоо 113 хүрэхэ, тэрэ тоодо 90-ниинь эмэ үнэгэд байха юм. Энэ жэлдэ үнэгэдые ороондо оруулга амжалтатайгаар үнгэрөө. Фермые даагша нүхэр Богатых ажалаа һайнаар хүтэлбэрилнэ. Нёдондо жэлэй хүдэлмэриин дүнгөөр нүхэр Богатых энэ жэлдэ Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошохонь. Мүнөө фермын хүдэлмэришэд үнэгэдөө һайнаар гүлгэлүүлжэ байна.

Л. Дармаин.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Арадуудай дура хүсэл

Эб найрамдалай түлөө арадуудай тэмсэл улам бүри шангадажа байна. Долоон жэлэй саада тээ Вроцлава гэжэ польско городто болоһон эб найрамдалай тала баригшадай түрүүшын конгрессһээ һаяхан Хельсинкидэ боложо дүүрэһэн Бүхэдэлхэйн Ассамблей хүрэтэр эб найрамдалай тала баригшадай ябажа гараһан зам энээниие эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ. Багахан гол горхонуудай нэгэдэжэ хүсэтэ урасхал болодогтол адли, арюун нангин хүсэлтэй олон миллион хүнүүдээр олошоржо байдаг эб найрамдал хамгаалха хүдэлөөн мүнөө үедэ угаа ехэ удхашанартай болоод байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэл хадаа хүн бүхэнэй урда табигдаад байһан эгээн шухала зорилго мүн гэжэ ниитын ямаршье бүлэгтэ хабаададаг хүнүүд бүри ехээр ойлгодог боложо байна. Финляндска столица Хельсинкидэ июниин 22-һоо 29 хүрэтэр боложо үнгэрһэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблей энээниие гэршэлэн харуулна.

Ассамблейдэ сугларһан элдэб һанал бодолтой олонниитын түлөөлэгшэд пленарна заседанинуудта, мүн комиссинуудта болоһон сүлөөтэй үгэ хэлэлгын үедэ уласхоорондын шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ, эб найрамдалай аша туһада бэе бэеэ һайнаар ойлголсохо ябадалые туйлаха арга боломжонуудые хараалһан байна. Гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудта нилээд ехэ түгшүүрилэй тохёолдоод байһан мүнөө үеын уласхоорондын оршон байдалда эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдые нягтаар жагсааха шухала байна. Хельсинкидэ болоһон Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблей энэ зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргээ. Уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулхын түлөө тэмсэлдэ, эб найрамдалые хамгаалха ба бэхижүүлхэ хэрэгтэ һаяхан боложо дүүрэһэн Ассамблей, хэлсээнгүй ехэ туһа нэмэри хэһэн байна.

Буу зэбсэг хороохо, мүн хүнүүдые олоор хюдаха зэбсэгүүдые хориха тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ Ассамблей гол анхаралаа хандуулаа. Энэ асуудал угаа ехэ удхашанартай байна гэжэ олон делегадууд хэлэһэн үгэ соогоо тэмдэглээ. Яаралтайгаар зэбсэглэлгэ хадаа гүрэнүүдэй бэе бэедээ этигэхэгүй ябадал гаргалгын эшэ үндэһэн мүн болоно, тэдэнэрэй хоорондохи харилсаануудта түбэг бэрхэшээлнүүдые ушаруулна гэжэ Ассамблейдэ хабаадагшад нэгэн дуугаар тэмдэглэһэн байна. Атомна зэбсэгые хориха, юрын буу зэбсэгые нилээд хороохо тушаа эрилтэнүүдые табиха гээшэ арюун сэдьхэлтэ бүхы хүнүүдэй шухала зорилго мүн болоно гэжэ Ассамблей шиидхээ.

Эб найрамдалай хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдэй Хельсинкидэ уулзаад байһан үедэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин 10 жэлэйнь ой гүйсөө. Өөрынгөө Уставые наринаар бэелүүлээд байһан сагтаал энэ зорилгоёо ООН дүүргэжэ шадаха байна гэжэ Ассамблейн делегадууд заагаа. Ассамблей хадаа «хүсэ баримталгын» политикые ехээр буруушаажа байһанаа, агрессивнэ бүлэглэлнүүдые байгуулха ябадалда дураа гутажа байһанаа мэдүүлхэ зуураа, ООН-до эльгээхэ хандалгые нэгэн дуугаар баталан абаһан байна. Өөрынгөө Уставые наринаар сахихыень, бүгэдэниитын бодото организаци болохыень, агуу ехэ гүрэн болохо Хитадай Арадай Республикые газаашалха ябадалаа болюулхыень тэрэ хандалга соогоо ООН-ние Ассамблей уряалһан байна.

Амгаланаар харилсан ажаһууха принципүүдые бүхы гүрэнүүдэй дэмжэбэл арадууд ажабайдалай бүхы асуудалнуудаар нягта харилсаа байгуулха арга боломжотой байха байгаа гэжэ Ассамблейн трибуна дээрэһээ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Эдэ принципүүдые 30 гаран гүрэн дэмжээд байна. Эдэ принципүүдые эгсэ нэгэ жэлэй саада тээ дэмжэһэн Хитад Инди хоёрһоо ерэһэн делегадуудые Ассамблейдэ хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаһан байна. Энэ ушар эдэ принципүүдэй хаа хаанагүй мэдэрэгдэжэ байһые гэршэлжэ үгэнэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблейн хандалгын баталагдаһанай һүүлээр эб найрамдалда дуратай хүнүүдэй түлөөлэгшэдэй Хельсинкидэ болоһон уулзалга дүүрэө. Энэ хандалга СССР-эй, США-гэй, Англиин, Франциин правительствонуудай хүтэлбэрилэгшэдэй болохоёо байгаа зүблөөндэ зорюулагдаһан байна. Хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудай талаар хэлсээн баталагдажа болохо байна, мүнөө үеын оршон байдалда хэлсээнүүдые хэһэнэй ашаар нилээд олон асуудалнуудые шиидхэжэ болохо байна гэжэ Ассамблей этигэнэ гээд хандалга сооньзаагдана. Энэ зорилгые бэелүүлхын тулада оронууд, түбхын түрүүн, бэе бэедээ этигэлсэхэ ёһотой. Хэрбээ дүрбэн гүрэнэй зүблөөн олониитын һанал бодолые хараадаа абаад байбал үшөө шиидхэгдээдүй байһан уласхоорондын нилээд олон асуудалнуудые шиидхэжэ шадаха байна гэжэ хандалга соо заагдана.

Урдаа нэгэ адли зорилго табяад байһан эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдэй хамтаран нэгэдэбэл, эб найрамдалай хэрэгтэ амжалта туйлагдаха байна гэжэ хандалга соо хэлэгдэнэ. Арадууд нэгэн хүн шэнгеэр тэмсэбэл эб найрамдалые хамгаалжа шадаха ба хамгаалхашье байна гэжэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблей эли тодоор гэршэлэн харуулаа.

СССР Баруун Германи хоёрой хоорондохи харилсаануудые һайжаруулхын түлөө

Хоёр оронуудай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулха тухай, мүн энэ асуудалые зүбшэн хэлсэхын зорилгоор канцлер Аденауэрые Москвада ерэхыень уряалһан дурадхалтайгаар Германска Федеральна Республикада Советскэ правительствын эльгээһэн ното немецүүдые ехээр һонирхуулба. Ното соо заагдаһан асуудалнуудые үргэн ниитэ арад зон ехээр һонирхожо зүбшэн хэлсэнэ,— гэжэ «Дейли Геральд» гэдэг английска газетэ бэшэнэ,—Советскэ дурадхалнуудые олон тоото хүнүүд һайшаана, эдэ дурадхалнууд хадаа Европодо эб найрамдал сахиха ба бэхижүүлхэ зам нээжэ үгэнэ гэжэ эли болоно. Баруун Германиие зүүн зүгэй оронуудһаа холодуулха гээшэ таагүй ябадал мүн болоно гэжэ «Ди Вельт» гэдэг баруунгерманска газетэ тэмдэглэхэ зуураа, иигэжэ нэмэнэ: Баруун Германи долоон жэлэй турша соо Вашингтон, Париж, Лондонтой харилсаа хэһэн байна, энэнь немецүүдэй интересүүдтэй хүсэд зохилдоногүй.

Советскэ Союзтай харилсаагаа һайжаруулхын түлөө Баруун Германиин элдэб политическэ партинуудай, мүн ниитын бусадшье организацинуудай түлөөлэгшэд эдэбхитэйгээр оролдоно. Мүнөөнэй ушар байдалые зүбөөр сэгнэдэг хэдэ хэдэн буржуазна ажал-ябуулагшадшье эдэнэртэй һаналаа нэгэдүүлнэ. СССР Баруун Германи хоёрой хоорондохи харилсаае һайжаруулбал сэрэгэй блогуудта Баруун Германиие хабаадуулха ябадал болюулха, Германиие нэгэдүүлхэ ябадалые түргэнөөр шиидхэхэ зам нээгдэхэ байна гэжэ хүн бүхэн ойлгоно. Ороноо нэгэдүүлхын түлөө, эб найрамдалай түлөө сугтаа тэмсэхын зорилгоор бүхы Германиин профсоюзуудай нэгэдэмэл фронтые байгуулхын тула Баруун Германиин хүдэлмэришэдэй дунда, Рурай хэдэ хэдэн городуудтахи горнягууд болон барилгашадай дунда олон зоной хабаадалгатай хүдэлөөн болоно. Советскэ нотые Баруун Германиин ажалшадай ехээр һайшаажа байһан ушар сэрэгэй түхеэрэлгэ хэхэ зорилгоор Баруун Германиин территори болон ресурснуудые ашаглахаяа эрмэлзэжэ байгшадай түсэбтэй зохилдоногүй. Канцлер Аденауэрэй һаяхан Вашингтон ошожо ерэһэнэй һүүлээр, эдэ нюурнууд Баруун Германиие бүри түргэн темпээр милитаризацилжа эхилбэ. «Бонн—Вашингтон» гэдэг шэнэ союз байгуулха түсэб зохёогдонхой гэжэ «Нейе Рейн-Цейтунг» гэдэг газетэ мэдээсэнэ. Энэ шэнэ союз «Баруун Германиие нейтральна болгохо» ябадалые болюулхые оролдохо юм. Энээнтэй зохилдуулагдан Бонндохи реваншистска нюурнууд, мүн эдэнэрые үмөөрдэг далайн саада тээхид Баруун Германиие түргэнөөр милитаризацилхые али болохоор оролдоно. Американска армиин штабай начальник генерал Тэйлор немецкэ генералнуудай, мүн германска сэрэгэй промышленностиин түлөөлэгшэ Вестриктэй энэ асуудалаар һаяхан хэлсээ хэһэн байна. «Бэе бэеынгээ оборонодо хамһалсаха зорилгоор туһаламжа үзүүлэлсэхэ тухай» США Баруун Германи хоёрой хоорондо хэгдэһэн хэлсээндэ июниин 30-да гар табигдаа. Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ хэлсээнтэй зохилдуулжа Бонн олон зуун миллион американска долларто сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые абаха байна. 1955—1956 оной финансова жэлэй бюджет тухай хуулиие Бундестаг баталаа. Бюджет соохи мүнгэнэй хахадынь шахуу сэрэгэй гаргашада зорюулагдахаар хараалагдана.

Эдэ бүгэдэ хадаа зэбсэглэгдэһэн Баруун Германиие байгуулха, единэ бэеэ даанхай ба демократическа Германиие байгуулгада һаад ушаруулха, Советскэ Союз Баруун Германи хоёрой хоорондохи харилсаануудые һайжаруулха хэрэгые хойшо татаха гэһэн зорилготой байна.

«Һайн дуратад тухай хуули» гэгдэдэг асуудалаар һаяхан Бундестагта болоһон буляалдаанууд Баруун Германиин мүнөө үеын байдалые элитээр гэршэлэн харуулаа. Баруун Германиин хүтэлбэрилхы мэдээжэ нюурнууд Баруун Германиие шадаал һаа түргэнөөр милитаризацилхые, баруун гүрэнүүдэй сэрэгэй блогуудта бодото дээрэнь хабаадуулхые оролдоно гэжэ Бундестагтахи зүбшэн хэлсэлгэ дээрэһээ эли болоо. Баруун Германиие милитаризацилха, парижска хэлсээнүүд соо хараалагдаһанай ёһоор тэрээниие агрессивнэ сэрэгэй блогуудта хабаадуулха политикые Баруун Германиин арад зоной ехэнхи хубинь буруушаажа байна гэжэ тэдэ буляалдаанууд мүн лэ элишэлэн харуулһан байна. Хуулиин проект ехэ буляалдаанай удаа Бундестагта баталагдаа. Юундэб гэхэдэ, правительственна тушаалнуудта байдаг олохон депутадууд хуулиин проектые баталхые буруушаажа үгэ хэлэһэн байгаа. «Һайн дуратад тухай хуули» гэгдэдэгэй түрүүшынхеэ уншагдахада зал соо һуугаашад ехээр дураа гутаһан байна» гэжэ «Телеграф» гэдэг баруунберлинскэ газетэ бэшэнэ.

Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха интересүүдтэй, немецкэ арадай национальна интересүүдтэй, Баруун Германиин хүн зоной интересүүдтэй зохилдуулагдан Баруун Германи Советскэ Союз хоёрой хоорондохи харилсаанууд һайжаруулагдаха ёһотой. Эдэ интересүүдые бэелүүлхын тулада Баруун Германиие милитаризацилха, агрессивнэ сэрэгэй блогуудта хабаадалсаха политикаһаа арсаха шухала байна. Баруун Германиин, мүн американска милитаристнууд-монополистнуудай ябуулжа байгаа хорото политикын удхые ойлгодог Баруун Германиин үргэн олониитэ энэ зорилгые бэелүүлхые эрмэлзэнэ.

А. ШАХАНОВ.

Англида докернуудай забастовко боложо байна

ЛОНДОН. (ТАСС). Англиин эгээ томо портнуудта докернуудай забастовко үргэлжэлһөөр. Забастовко эмхидхэһэн, ашаа тээгшэдэй ба докернуудай нэгэдэмэл профсоюзые (тус профсоюз үнгэрэгшэ жэлдэ БКТ-һээ гаргагдаһан байгаа) мэдэрхэ баатай болоһон тред-юнионуудай британска конгрессэй генсовет мүнөө забастовко болюулхые баадхажа байна. Гэбэшье, бастовалжа байгаа хүдэлмэришэд тэдэнэрэй профсоюзай портнуудай захиргаануудтай хэлсээ хэхэ эрхые бүрин мэдэрүүлхые оролдоно. Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Ливерпулиин, Беркенхедын ба Гарстоной 4 мянган докернууд үсэгэлдэр резолюци баталжа, забастовкые үргэлжэлүүлхыень ба үргэдхэхыень профсоюзай хүдэлмэришэдые тэрээн дотороо уряалһан байна.

Кипрдэхи байдалтай дашарамдуулан Греци ба Турцида Англи хандаба

ЛОНДОН, июлиин 1. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор «Кипрые оруулсуулһан, Зүүн Дундада далайдахи политическэ болон сэрэгэй асуудалнууд тушаа» зүблөө үнгэргэхын тулада өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые Лондон эльгээхыень Грециин ба Турциин правительствонуудта Английска правительство дурадхаа гэжэ премьер-министр Иден үсэгэлдэр общинануудай палата дээрэ мэдүүлһэн байна.

Английска правительствын абаһан энэ хэмжээ хүлеэгдээгүй, гэнтын бэшэ юм гэжэ английска хэблэл заана. Кипрдэхи байдал Англиин зонхилхы бүлэгүүдэй һанаае үнинһөө хойшо зобооно. Арадай бүхы хүн зоной 80 процентнь болохо Кипрын греческэ хүн зон Кипрые Грецитэй нэгэдүүлхые эридэг гэжэ мэдээжэ. Английска правительство Кипрые Дундада далайдахи өөрынгөө тон шухала база гэжэ харадаг, Кипртэ бэеэ даанхай байдал олгохо дурагүйдэдэг юм. Һүүлэй үедэ Англида эсэргүү тэмсэл Кипр дээрэ шангадаа. Колониин засагаархид судебнэ процесс хойно хойноһоон үнгэргэн, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөниие ба аралдахи греческэ хүн зониие дараха гэжэ һэдэнэ.

Английска парламентска бүлэгэйхид тэдэ хэлсээнүүдтэ Кипрын түлөөлэгшэдэй хабаадаха тухай асуудалые һонирхоно. Либералнуудай толгойлогшо К. Дэвис Кипрын хүн зонтой Англи зүбшэлгэ хэхэ гү гэжэ асуугаа. Депутадууд-лейбористнуудай нэгэниинь Кипрын хүн зон хадаа энэ аралай ерээдүйн байдал тушаа асуудалаар хэлсээнүүдэй эхилхэһээнь хойшо тэрээндэ хабаадаха ёһотой гэбэ.

Хитадай коммунистическ[эй] партиин гэшүүдэй тоо олошорно

ПЕКИН. (ТАСС). Хитадай ко[м]мунистическэ партиин зэргэн[...] жэлһээ жэлдэ урган бэхижэнэ. [...] тад арадай эрхим түлөөлэгшэд п[...] тида олон мянгаадаараа ороно.

Ороной фабриканууд, заводу[уд] болон руднигуудай 180 гара м[ян]ган хүдэлмэришэд, албахааги[...] 1954 ондо КПК-гэй гэшүүд боло[...] ороо. Юймынскэ олзоборилгонууд[ай] партийна организацинууд үнгэрэг[шэ] жэлэй эхинһээ хойшо мүнөө жэл[эй] апрель хүрэтэр 700 гаран хүдэл[мэ]ришэдые партида абаһан бай[...] Пекиндэ компартиин организацин[уу]дай гэшүүдэй тоо 15 мянган хүн[...] олошороо. Хүдөө ажахыда боло[...] байгаа социалистическэ ехэ хү[...] лалтануудтай дашарамдан хүдөө[...] партийна организацинууд урган [...] хижэжэ байна. 1955 оной март [...]рын мэдээгээр 220 волостьнууд с[...] һоо 170 гаран мянгандань парти[...] эхин организацинууд байгуулагд[...]һан байба. Сычуань провинцида [...] гэрэгшэ үбэлэй турша соо парти[...] 100 гара мянган таряашад, Хуна[ань] провинцида үнгэрэгшэ жэлэй [...] тябрьһаа мүнөө жэлэй февраль [хү]рэтэр 48 мянга гаран таряаш[ад] абтаһан байна. Партида орогшод[ын] олонхинь үйлэдбэриин түрүүшү[үл] юм.

Французска союзай талынхид Женевскэ хэлсээнүүдые эбдэнэ

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамс[кэ] информационно агентствын м[...] дээсэһэнэй ёһоор, Вьетнамда бу[...] даллдаанай зогсоогдоһонһоо хойш[о] французска союзай талынхид па[т]риотическа дайнда хабаадаһ[ан] хүнүүдые мүрдэжэ, Женевскэ хэ[л]сээнүүдые оло дахин эбдэһэн байна.

Патриотическа дайнда хабаада[...]һан хүнүүдэй демократическа эр[...] сүлөөе һайнаар хангахын тула[...] французска союзай сэрэгэй кома[н]довани зохихо хэмжээ абаагүй гэж[э] Вьетнамда ажаглан хаража ба х[я]налта хэжэ байгаа уласхоорондо[...] комиссиин шалгалтаар элирһэн ба[й]на.

Нго Динь Дьенэй бүлэгэйхи[...] патриотическа дайнда хабаадагша[д]та эсэргүү хэһээлгэ мүрдэлгын б[...] газаашалгын үргэн кампани ябуу[л]жа эхилээ.

Гадна, французска союзай талы[н]хид Женевскэ хэлсээнүүдэй ёһоо[р] сүлөөлэгдэн табигдаха ёһотой хү[...]нүүдые барянда байлгажа үргэл[...]жэлһөөр. Вьетнамска талынхида[...] нэгэнтэ бэшэ эрибэшье, французск[а] командовани патриотическа дайнд[а] хабаадаһанайнгаа түлөө арестова[...]лагдаад, Пуло-Кондор гэжэ ара[л] дээрэ баригдажа байгаа хүнүүды[е] сүлөөлнэгүй.

Югославиин арадай союзн[а] скупщинын сесси

БЕЛГРАД, июлиин 2. (ТАСС). Югославиин арадай союзна скупщи[...]нын сесси Белградта мүнөөдэр нээ[...]дэбэ. Скупщинын союзна вечын, мү[н] үйлэдбэрилэгшэдэй вечын амяара[а] болоһон үглөөнэй заседанинуудт[а] 1955 оной түрүүшын 5 һарын турш[а] соо ороной экономикые хүгжөөлг[ын] тухай союзна гүйсэдхэхэ вечы[н] элидхэл зүблэхэ зүйлдэнь табигда[...]һан байна. Союзна гүйсэдхэхэ вечы[н] гэшүүн Добривое Радославлеви[ч] элидхэл хээ.

Арадай союзна скупщинын хоё[р] вечын үдэшын хамтын заседанинууд[...]та скупщинын депутадуудаар халу[у]наар угтагдан Индиин Республикы[н] премьер-министр Джавахарлал Не[...]ру үгэ хэлээ.

СССР США хоёрой хоорондо боложо байгаа шатарай мүрысөөн

СССР США хоёрой хоорондо боло[...]жо байгаа шатарай мүрысөөнэ[й] хоёрдохи турай болоходо 4 парти[...] наадагдажа дүүрээ.

Смыслов хараар наадаад, США-гэй чемпион Внсгайерые хоёрдохёо шүүгээ. Бронштейн һайнаар наадаад Эвансые шүүгээ. Керес Роберт Бирные, Петросян Горовицые шүү[...]һэн байна.

Мүрысөөнэй хоёрдохи турай дүү[...]рэхэдэ Советскэ Союзай команд[а] 4,5—0,5 гэһэн тоотойгоор түрүүлжэ ябана.

Гурбан парти хойшолуулагдаа. Хойшолуулагдаһан тэдэ партинууд июлиин 2-то наадагдаха юм.

* * *

Нэгэдэхи турайнгаа хойшолуулагдаһан партиие наадахынгаа урда тээ Ботвинник наадаяа үргэлжэлүү[...]лэнгүйгөөр Решевскидэ шүүгдэһэнээ мэдэрээ.

Тиимэһээ мүрысөөнэй хоёрдохи турай һүүлээр СССР-эй команда 9,5:2,5 гэһэн тоотойгоор түрүүлжэ ябана.

(ТАСС).

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря —27-37, партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00498. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 3762.